

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Jaroslavy Skoumalové a soudců Mgr. Petra Sedláka, Ph.D. a JUDr. Václava Štencla, MA ve věci

žalobce: **Egeria, z. s.**, IČ: 22892133
sídlem Obchodní 1324, 765 02 Otrokovice

proti
žalovanému: **Ministerstvo životního prostředí**
sídlem Vršovická 1442/65, 100 10 Praha 10

za účasti
osob zúčastněných na řízení:

- a) **Město Fryšták**
sídlem nám. Míru 43, 763 16 Fryšták
- b) **Děti Země – Klub za udržitelnou dopravu**
sídlem Cejl 866/50a, 602 00 Brno
- c) **Statutární město Zlín**
sídlem náměstí Míru 12, 761 40 Zlín
- d) **Spolek pro ekologii Kostelec**
sídlem Přehradní 346, 763 14 Zlín
- e) **Životní prostředí, z.s.**
sídlem Zálešná II 3251, 760 01 Zlín

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 7. 6. 2017, č. j. 4287/ENV/17, 139/570/17

takto:

I. Žaloba se **zamítá**.

- II. Žalobce **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení.
- IV. Osoby zúčastněné na řízení **nemají právo** na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Předmět řízení a průběh správního řízení

1. Žalobou podanou ke Krajskému soudu v Brně dne 28. 8. 2017 brojí žalobce proti rozhodnutí žalovaného ze dne 7. 6. 2017, č. j. 4287/ENV/17/, 139/570/17 (dále jen „napadené rozhodnutí“), kterým bylo zamítnuto odvolání žalobce proti rozhodnutí Krajského úřadu Zlínského kraje ze dne 20. 10. 2016, č. j. KUZL 37298/2016, sp. zn. KUSP 37298/2016 ŽPZE-HL (dále jen „rozhodnutí o výjimce“ nebo „rozhodnutí správního orgánu prvního stupně“), jímž byla povolena výjimka dle § 56 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o ochraně přírody a krajiny“) ze zákazu škodlivě zasahovat do přirozeného vývoje 16 rodů a druhů zvláště chráněných živočichů v území dotčeném připravovanou výstavbou komunikace D49, stavbou „Dálnice D49, stavba 4902.1 Fryšták – Lípa, 1. etapa“ (původně rychlostní silnice R49), (dále jen „záměr“ nebo „stavba 4902.1“) a zamítnuto žalobcovo odvolání proti tomuto rozhodnutí.
2. Rozhodnutím správního orgánu prvního stupně byla povolena investoru stavby – Ředitelství silnic a dálnic České republiky (dále jen „žadatel“ nebo „stavebník“) výjimka ze základních podmínek ochrany zvláště chráněných živočichů, zařazených v kategorii ohrožených druhů, pro účely stavby.
3. Touto výjimkou bylo povoleno škodlivě zasahovat do přirozeného vývoje neurčeného počtu jedinců druhu střevlík Scheidlerův (*Carabus scheidlerii*), svižník polní (*Cicindela campestris*), mravenci rodu *Formica* (*F. cunicularia*, *F. rufibarbis*, *F. fusca*), čmeláci rodu *Bombus* (*B. hypnorum*, *B. lapidarius*, *B. distinguendus*, *B. pascuorum*, *B. pratorum*, *B. ruderarius*, *B. sylvarum*, *B. terrestris*, *B. bohemicus*, *B. rupestris*, *B. vetalis*), otakárek ovocný (*Iphiclides podalirius*), otakárek fenyklový (*Papilio machaon*), střevle potoční (*Phoxinus phoxinus*), ještěrka obecná (*Lacerta agilis*), užovka obojková (*Natrix natrix*), ropucha obecná (*Bufo bufo*), skokan štihlý (*Rana dalmatina*), skokan zelený (*Rana synk. esculenta*), skokan skřehotavý (*Pelyphylax ridibundus*), rosnička zelená (*Hyla arborea*), čolek obecný (*Triturus vulgaris*), veverka obecná (*Sciurus vulgaris*), a to v různých intencích u jednotlivých druhů a rodů.
4. Výjimka byla povolena za stanovených podmínek rozpracovaných do bodů 1-16. Z důvodu obsáhlosti na tyto body soud odkazuje.
5. Žadatel podal dne 27. 5. 2016 u správního orgánu prvního stupně žádost o udělení výjimky dle § 56 zákona o ochraně přírody a krajiny ze základních podmínek ochrany stanovených v § 50 zákona o ochraně přírody a krajiny pro zvláště chráněné živočichy, zařazené v kategorii ohrožených druhů. Správní orgán prvního stupně se ztotožnil s důvody, pro které žadatel považoval stavbu 4902.1 za stavbu, u níž převažuje veřejný zájem nad zájmem ochrany přírody a výjimku vydal.

6. Žalobce se proti tomuto rozhodnutí odvolal, z velké části s totožnými odvolacími námitkami, kterými bylo argumentováno v podané žalobě. Žalovaný, jakožto odvolací orgán, se vypořádal s jednotlivými odvolacími námitkami a uzavřel, že neshledal procesní ani věcná pochybení správního orgánu prvního stupně, která by mohla mít vliv na zákonnost rozhodnutí či zkrácení práv účastníků. Z tohoto důvodu potvrdil rozhodnutí o udělení výjimky.

II. Obsah žaloby

7. Proti rozhodnutí žalovaného podal žalobce rozsáhlou žalobu, ze které byly soudem zjištěny níže uvedené žalobní námitky.
8. Absence podmínek stanoviska EIA a uvedení toho, zda tyto podmínky žadatel plní – správní orgán žalobci neumožnil seznámit se závazným stanoviskem ze dne 12. 5. 2016, č. j. 33742/ENV/16 (stanovisko EIA).
9. Správní orgán prvního stupně v rozhodnutí o výjimce uvedl, že „*ve výrokové části tohoto rozhodnutí stanovil podmínky, které jsou v souladu s výše uvedeným závazným stanoviskem.*“ Není patrné, se kterými podmínkami stanoviska EIA jsou v souladu podmínky rozhodnutí o výjimce. Z podkladů rozhodnutí správního orgánu prvního stupně není ani patrné, jak žadatel plní podmínky stanoviska EIA. Správní orgán prvního stupně k tomu uvedl, že tato opatření jsou součástí projektové dokumentace. Závěrem této námitky žalobce uvádí, že odvolací námitky tohoto bodu nebyly žalovaným řádně vypořádány.
10. Ministerstvo životního prostředí v rozhodnutí ze dne 27. 3. 2015, č. j. 28731/ENV/14, 659/570/14, týkající se výjimky dle § 56 zákona o ochraně přírody a krajiny pro stejnou stavbu uvedl, že orgán ochrany přírody by měl v rozhodnutí o výjimce uvést, které podmínky stanoviska EIA akceptoval, a jsou do rozhodnutí zpracovány. Toto ovšem z rozhodnutí správních orgánů v posuzované věci zřejmé není a rozhodnutí správních orgánů neobsahují ani způsob, jakým byly podmínky EIA řešeny.
11. Žalobce nesouhlasí se závěrem žalovaného, že stanovisko EIA není závazným podkladem pro rozhodnutí o výjimce dle § 56 zákona o ochraně přírody a krajiny. Rozhodnutí o výjimce je navazujícím řízením a závěr žalovaného, že tomu tak není, směřuje k tomu, že by se výjimky dle § 56 zákona o ochraně přírody a krajiny povolovaly před vydáním stanoviska EIA.
12. Nedostatečně podrobně vymezený záměr - z žádosti není zřejmé z jakých stavebních objektů a provozních souborů se stavba skládá, jejich grafické znázornění a vyznačení stavbou dotčeného území, plochy úložišť a zařízení stavenišť. Žalobci nebylo umožněno se vyjádřit ke konceptu Dokumentace pro vydání územního rozhodnutí, ze kterého vycházelo vyhodnocení vlivů předmětné stavby na živočichy v rámci Aktualizace biologického hodnocení.
13. Pokud by byly výjimky povolovány na neurčitě definované záměry, nebylo by možné je dostatečně kontrolovat. Pokud má být stavbou dotčené území vymezeno územním rozhodnutím, mělo by se jednat o totožné území jak v řízení o výjimce. Závěr žalovaného, že rozloha dotčeného území je limitována finančními důvody, považuje žalobce za ničím nepodložené a nepravděpodobné tvrzení. Správní orgány nezjistily stav věci, o němž není důvodných pochybností, když žalovaný pouze uvedl, že rozloha dotčeného území je omezena povinností stavebníka dodržovat obecné povinnosti předcházet znečišťování nebo poškozování životního prostředí.

14. Žalobce považuje část odůvodnění napadeného rozhodnutí za nepodložené a nepřezkoumatelné, a to v části vypořádání odvolací námitky č. 2, kde žalovaný popisuje vliv záměru na předmět řízení.
15. Vydaná rozhodnutí jsou v rozporu s podmínkou č. 9 stanoviska Ministerstva životního prostředí k návrhu Zásad územního rozvoje Zlínského kraje. Tato podmínka ukládá u záměrů, které zasahují do biocenter územního systému ekologické stability provést před realizací biologické hodnocení. Jelikož biologické hodnocení záměru absentuje, nebyl zjištěn stav věci, o němž by nebylo důvodných pochybností a nebyly zjištěny všechny okolnosti důležité pro ochranu veřejného zájmu.
16. Absence návrhu tůň pro transfer obojživelníků - v řízení o výjimce nebylo přesvědčivě prokázáno, že na pozemku p. č. 828/1 v k. ú. Dolní Ves existuje místo vzdálené minimálně 200 m od záměru, kde by bylo možno v nivě Lukovského potoka vybudovat tůň pro obojživelníky, jak předpokládá jedna z podmínek rozhodnutí o výjimce. Podmínka vybudování tůň vzdálené min. 200 m od záměru proto není reálná.
17. Žalobce v rámci své žaloby znovu opakuje, že rozhodnutí o výjimce je konečné a není podmíněno vydáním územního rozhodnutí. Navíc doposud nebylo prokázáno, že na pozemku uvedeném v rozhodnutí o výjimce (p. č. 828/1 v k. ú. Dolní Ves) existuje místo vzdálené od záměru minimálně 200m, na kterém by mohla být tůň umístěna. Pro vybudování 80cm hluboké tůně není nutno vydání územního rozhodnutí či územního souhlasu, proto žalobce nesouhlasí se závěrem žalobce, že právě vybudování tůň není předmětem řízení o výjimce, ale řízení územního.
18. Absence opatření kompenzující zábor biotopů - žalobce v průběhu řízení namítal, že nejsou navržena žádná kompenzační opatření. Vypořádání této odvolací námitky považuje za nedostatečné a nepřezkoumatelné.
19. Závěr, že záměr bude do biotopů škodlivě zasahovat pouze v malé míře, nepovažuje za správný a označuje jej za ničím nepodložený. Samotný záměr dálnice D49 je největším záměrem na území Zlínského kraje. Znehodnocení pouze 20 hektarů je odhad podhodnocený. Dálnice představuje radikální a nevratnou změnu, proto žalobce nesouhlasí s názorem, že populace jednotlivých druhů nebudou nijak škodlivě zasaženy.
20. Nevhodnost a nepotřebnost řešení v podobě vybudování nové čtyřproudé dálnice - čtyřproudou dálnici považuje žalobce za nadbytečnou, potřebu lze uspokojit šetrnějších technickým řešením.
21. K tomu prvně žalobce namítá, že žalovaný argumentuje závazným stanoviskem k prioritnímu dopravnímu záměru, jehož závěry navrhl žalobce přezkoumat, což žalovaný odmítl. Tímto postupem byl žalobce zkrácen na svých právech.
22. Napadené rozhodnutí je v souvislosti s vypořádáním této odvolací námitky vnitřně rozporné, neboť žalovaný na str. 14 uvedl, že k věcné stránce EIA neměl žalobce připomínky, ovšem na str. 17 se po věcné stránce stanoviskem EIA žalovaný odmítl zabývat.
23. Absence spisů týkajících se předcházejících řízení o udělení výjimky pro předmětnou stavbu - předmětné řízení je již třetím řízením o žádosti stavebníka pro daný záměr. Žalobce opakuje, že správní orgány neozřejmily, které podmínky EIA byly do rozhodnutí zpracovány a vydaly rozhodnutí o výjimce bez provedení biologického hodnocení.

24. Absence soupisu všech částí spisu - již odvolání žalobce namítal, že sběrný arch spisu neobsahuje informace o přílohách jednotlivých podání. Napadené rozhodnutí se na str. 15 opírá o koncept dokumentace pro vydání územního rozhodnutí z listopadu 2015, tento podklad však nebyl ve spisu založen.
25. Nepřezkoumatelnost důvodů pro udělení výjimky - napadené rozhodnutí je nepřezkoumatelné, neboť správní orgán prvního stupně ani žalovaný ve svých rozhodnutích neuvedli důvody, proč považují podmínky dle § 56 zákona o ochraně přírody a krajiny za splněné.
26. Správní orgány nedoložily veřejný zájem na realizaci stavby věcnými fakty, ale pouze spekulativními úvahami a napadené rozhodnutí je z tohoto důvodu nepřezkoumatelné.
27. V odvolání žalobce dále namítal, že správní orgán prvního stupně argumentoval pouze výhodami celé stavby dálnice D49, nikoliv předmětnou stavbou 4902.1. Měly být posuzovány veřejné zájmy právě pro stavbu 4902.1, nikoliv celou stavbu dálnice D49. S touto námitkou se žalovaný nikterak nevypořádal.
28. Výjimka pro stavbu 4902.1 neměla být povolena, neboť ve spojení s dalšími úseky může mít významný vliv na předmět ochrany evropsky významné lokality Beskydy. Polovina trasy dálnice D49 obdržela nesouhlasné stanovisko EIA. Žalovaný ani neobjasnil, jaký bude význam stavby 4902.1, pokud jiné úseky nebudou povoleny. Jaký dopravní význam má pokračování stavby 4902.1 od MÚK Fryšták na východ, neboť se jedná o slepou odbočku. Navíc pokud bylo ke stavbám 4903, 4904 a 4905 vydáno stanovisko podle § 45i odst. 1 zákona o ochraně přírody a krajiny, že záměr může mít vliv na lokality vyhlášené v rámci soustavy Natura 2000. I stavba 4902.1 ve spojení s ostatními může mít vliv a měla by být předmětem posuzování ve smyslu § 45i odst. 2 zákona o ochraně přírody a krajiny.
29. Napadené rozhodnutí je vnitřně rozporné, neboť žalobce argumentuje obsahem stanoviska EIA, avšak odmítá jej po věcné stránce přezkoumat.
30. Žalobce dále v odvolání namítal, že z rozhodnutí správního orgánu prvního stupně není zřejmé, kde, jak a kdy dojde ke snížení intenzity hluku, emisí a vibrací. Obecná tvrzení správních orgánů nejsou ničím podložena. Pro zjištění dopadů záměru mělo být vypracováno biologické hodnocení, které ovšem absentuje.
31. Časová vazba na pravomocné stavební povolení - žadatel k likvidaci biotopů přistoupí v době, kdy nebude disponovat pravomocným stavebním povolením, nejspíše ani územním rozhodnutím. Žadatel může na základě výjimky provádět odchyt a přemísťování zvláště chráněných druhů živočichů i bez vydání rozhodnutí podle stavebního zákona.
32. Opomenutí vlivu provozu dálnice a nejasnost stanovených podmínek - výjimka byla udělena pouze pro realizaci stavby 4902.1, ovšem správní orgán zcela opominul vliv jejího provozu. Ovšem žádost byla formulována i ve vztahu k jejímu provozu.
33. Nepřezkoumatelnost a nekonkrétnost podmínek uvedených v rozhodnutí o výjimce - některé ze stanovených podmínek považuje žalobce za velmi nejasně formulované a nevynutitelné.
34. Nepřezkoumatelnost vypořádání podmínek závazného stanoviska EIA - z napadeného rozhodnutí není zřejmé, která ochranná opatření a jak byla zapracována do výrokové části rozhodnutí. Není patrné, jaký je vztah mezi podmínkami rozhodnutí o výjimce a podmínkami závazného stanoviska EIA.

35. Rozpor záměru s podmínkami závazného stanoviska EIA a nezpracování podmínek do napadeného rozhodnutí - žalobce dále namítá u jednotlivých, rozhodnutích o výjimce vymezených podmínek, jejich rozpor s podmínkami stanoviska EIA. Pro její rozsáhlost soud na tuto pasáž žaloby odkazuje.
36. Nepřezkoumatelnost a nedostatečnost rozhodnutí ve vztahu k eliminaci škodlivých následků - žalobce poukazuje na závěr žalovaného, který uvedl, že zájmy ochrany přírody budou zachovány díky eliminačním a minimalizačním opatřením tak, aby negativní zásah populací do jednotlivých živočichů byl minimální. Tuto úvahu však žalobce považuje pouze za obecné konstatování. Napadené rozhodnutí navíc bagatelizuje vliv provozu dálnice, nevyhodnocuje velikost zasaženého území a nestanoví žádná kompenzační opatření.
37. Nepřezkoumatelnost závazného stanoviska EIA ze dne 12. 5. 2016, č. j. 33742/ENV/16 z hlediska dotčení evropsky významných lokalit - z tohoto závazného stanoviska EIA, ani z jeho podkladů není stanovisko dle § 45i zákona o ochraně přírody a krajiny dohledatelné. Žalobce proto namítá, že závazné stanovisko EIA je nepřezkoumatelné.
38. Nepřezkoumatelnost a chybnost stanoviska podle § 45i odst. 1 zákona o ochraně přírody a krajiny ze dne 7. 8. 2007, č. j. KUZL 52746/2007 – stanovisko neobsahuje odůvodnění. Stanovisko je chybné, neboť nebyl správně aplikován § 45i odst. 1 zákona o ochraně přírody a krajiny. Správní orgány se nezabývaly tím, zda záměr ve spojení s jinými může mít významný vliv na dané lokality.

III. Vyjádření žalovaného

39. Žalovaný se ve svém vyjádření k žalobě ze dne 12. 10. 2017 podrobně vyjadřuje k jednotlivým žalobním bodům. Zdůrazňuje, že pro účely povolení výjimky byly veškeré relevantní informace dostatečně podrobně zjištěny, rozhodnutí žalovaného je dostatečně podrobně odůvodněno a je srozumitelné. V první řadě uvádí, že závazné stanovisko EIA není obligatorním podkladem řízení o výjimce a správním orgánům je jeho obsah znám z úřední činnosti. Řízení o výjimce dle § 56 zákona o ochraně přírody a krajiny není navazujícím řízením na řízení EIA, a proto v řízení o výjimce není ani prostor pro přezkum závazného stanoviska EIA. Z tohoto důvodu není ani nutné odůvodňovat, které podmínky závazného stanoviska byly zakomponovány do rozhodnutí o výjimce.
40. Podkladem rozhodnutí nebyl ani koncept dokumentace pro územní řízení. Podkladem žádosti o vydání výjimky byla Aktualizace biologického hodnocení. V žádosti jsou popsány stavební objekty. Územní rozsah zásahu do biotopu zvláště chráněných druhů živočichů bude zpřesněn územním rozhodnutím. Předmětem řízení není otázka rozlohy dotčeného území, ale vliv na zvláště chráněné druhy živočichů.
41. Správní orgány nemohou při posuzování záměru odhlédnout od významu celé stavby dálnice D49. Úsek 4902.1 je sice samostatně předloženým záměrem, nicméně jeho význam není dán pouze jeho částí. Správním orgánům ochrany přírody nepřísluší rozporovat v řízení o výjimce to, zda celý záměr dálnice D49 bude realizován. Význam dálnice je dovoditelný z vládních i územně plánovacích dokumentů a je v rozhodnutích správních orgánů popsán a zhodnocen správně.
42. Skutečnost, že jiné úseky dálnice D49 nezískaly souhlasné stanovisko EIA, nemá vliv na záměr 4902.1, ani na celý záměr dálnice D49.

43. Rozhodnutí o výjimce nebylo vydáno ve vztahu k provozu dálnice, což bylo pochybení, které ovšem nemá vliv na zákonnost napadeného rozhodnutí. Je na žadateli, aby se domáhal vydání výjimky i na provoz dálnice.
44. Co se týče konkrétních podmínek a jejich přezkoumatelnosti, konkrétní řešení migračních cest živočichů i úprava koryt řek je otázkou stavebního řízení. K řízení o nich jsou příslušné jiné správní orgány.
45. Ke stanovisku dle § 45i zákona o ochraně přírody a krajiny žalovaný uvádí, že toto je součástí dokumentace vlivů záměru na životní prostředí. Ovšem vliv na naturová území sám o sobě nemá žádnou souvislost s řízením o povolení výjimky dle § 56 zákona o ochraně přírody a krajiny. Stanovisko dle § 45i zákona o ochraně přírody a krajiny má význam pro postup v procesu EIA.
46. Žalovaný ze všech shora uvedených důvodů navrhuje žalobu zamítnout.

IV. Vyjádření osob zúčastněných na řízení

47. Osoby zúčastněné na řízení I., II. a III. a V. se věcně nevyjádřily.
48. Osoba zúčastněná na řízení IV. s napadeným rozhodnutím nesouhlasí. U předmětné stavby nebyl dostatečně zjištěn rozsah škodlivého zásahu do přirozeného vývoje zde žijících zvláště chráněných živočichů. Biologické hodnocení je povinen nechat na své náklady zpracovat investor. Aktualizace biologického hodnocení není biologickým hodnocením. Při hodnocení dopadu stavby na část biotopu u Fryštáckého potoka došlo k vážnému pochybení. K obdobné situaci dojde i v nivě Lukovského potoka, a ani zde nejsou stanovena konkrétní vhodná opatření, která by tomu zabránila.

V. Posouzení věci krajským soudem

49. Krajský soud v Brně na základě včas podané žaloby přezkoumal napadené rozhodnutí žalovaného v mezích žalobních bodů (§ 75 odst. 2, věta první s. ř. s.), jakož i řízení předcházející jeho vydání. Při přezkoumání rozhodnutí vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správních orgánů (§ 75 odst. 1 s. ř. s.). Dospěl k závěru, že žaloba není důvodná a na základě § 78 odst. 7 s. ř. s. ji zamítl. O žalobě soud rozhodl, aniž nařizoval jednání, za podmínek vyplývajících z § 51 odst. 1 s. ř. s. poté, kdy účastníci řízení s tímto postupem vyslovili souhlas, resp. v zákonné lhůtě nevyjádřili svůj nesouhlas.
50. Ze správního spisu vyplynuly následující skutečnosti. Společnost EKOLA group, spol. s.r.o., zastupující žadatele (Ředitelství silnic a dálnic ČR) podala dne 27. 5. 2016 u správního orgánu prvního stupně žádost o udělení výjimky dle § 56 zákona o ochraně přírody a krajiny pro účely přípravy, realizace a provozu stavby D49, stavba 4902.1 Fryšták – Lípa, 1. etapa (dále jen „záměr“ nebo „stavba 4902.1“).
51. Daná stavba je součástí hlavního silničního tahu ve směru Brno – Zlín – hranice ČR/SR – Púchov. Účelem stavby komunikace D49 je vybudování kapacitní komunikace, která umožní převést vysoké intenzity silniční dopravy z komunikací vedených zastavbou Zlína, Kroměříže, Holešova a všech dalších obcí na stávající trase silnic II/438, II/490 a II 432 v okresech Kroměříž a Zlín. Tím má dojít ke zvýšení bezpečnosti a komfortu dopravy s příznivým vlivem na životní prostředí a veřejné zdraví a k významnému snížení emisí do ovzduší a snížení vlivů hluku.

52. Žadatel žádal o výjimku u zvláště chráněných druhů střevlík Scheidlerův (*Carabus scheidlerii*), svižník polní (*Cicindela campestris*), mravenci rodu *Formica* (*F. cunicularia*, *F. rufibarbis*, *F. fusca*), čmeláci rodu *Bombus* (*B. hypnorum*, *B. lapidarius*, *B. distinguendus*, *B. pascuorum*, *B. pratorum*, *B. ruderarius*, *B. sylvarum*, *B. terrestris*, *B. bohemicus*, *B. rupestris*, *B. vetalis*), otakárek ovocný (*Iphiclides podalirius*), otakárek fenyklový (*Papilio machaon*), střevle potoční (*Phoxinus phoxinus*), ještěrka obecná (*Lacerta agilis*), užovka obojková (*Natrix natrix*), ropucha obecná (*Bufo bufo*), skokan štíhlý (*Rana dalmatina*), skokan zelený (*Rana synk. esculenta*), skokan skřehotavý (*Pelyphylax ridibundus*), rosníčka zelená (*Hyla arborea*), čolek obecný (*Triturus vulgaris*), veverka obecná (*Sciurus vulgaris*).
53. Dle tvrzení žadatele neexistuje jiné uspokojivé řešení s tím, že konečná trasa je nejvhodnější z hlediska vlivů na životní prostředí (výsledek procesu EIA), je vydáno územní rozhodnutí a pozemky jsou vykoupěny. Návrh ochranných opatření výrazně zvyšuje přijatelnost předmětného řešení. U žádného ze zvláště chráněných druhů živočichů nedojde realizací záměru ani provozem k zásahu, který by vedl k likvidaci celého biotopu a následného zničení lokální populace druhu. Realizace záměru bude mít dle tvrzení žalobce pozitivní vliv na zdraví obyvatel a bezpečnost silničního provozu v obcích.
54. Přílohou žádosti žadatel doložil odborné stanovisko Aktualizace biologického hodnocení, které vypracoval Mgr. P. B. ke dni 30. 11. 2015.
55. Správní orgán prvního stupně se ztotožnil s důvody, pro které žadatel považuje stavbu 4902.1 za stavbu, u níž převažuje veřejný zájem nad zájmem ochrany přírody.
56. V dané věci soud nejprve posoudil aktivní žalobní legitimaci žalobce a poté se postupně vypořádal s jednotlivými žalobními námitkami.

V. A – Aktivní žalobní legitimace žalobce

57. Ustanovení § 65 odst. 2 s. ř. s. zakotvuje aktivní žalobní legitimaci procesní („žalobu proti rozhodnutí správního orgánu může podat i účastník řízení před správním orgánem, který není k žalobě oprávněn podle odstavce 1, tvrdí-li, že postupem správního orgánu byl zkrácen na právech, která jemu přísluší, takovým způsobem, že to mohlo mít za následek nezákonné rozhodnutí“). Ustanovení § 65 odst. 1 s. ř. s. upravuje aktivní žalobní legitimaci hmotnou („kdo tvrdí, že byl na svých právech zkrácen přímo nebo v důsledku porušení svých práv v předcházejícím řízení úkonem správního orgánu, jímž se zakládají, mění, ruší nebo závazně určují jeho práva nebo povinnosti, (dále jen „rozhodnutí“), může se žalobou domáhat zrušení takového rozhodnutí, popřípadě vyslovení jeho nicotnosti, nestanoví-li tento nebo zvláštní zákon jinak.“). Z podané žaloby je patrné, že žalobce se domáhá jak procesní, tak také hmotné aktivní žalobní legitimace v tomto řízení.
58. Mezi stranami je nesporné, že žalobce byl účastníkem předmětného správního řízení o udělení výjimky a ve své žalobě výslovně tvrdí, že byl postupem žalovaného dotčen na svých procesních právech takovým způsobem, že toto porušení procesních předpisů mohlo způsobit nezákonnost napadaného i prvostupňového rozhodnutí. V souladu s rozsudkem Nejvyššího správního soudu ze dne 2. 9. 2009, č. j. 1 As 40/2009-251, podle něhož „k založení aktivní žalobní legitimace musí občanské sdružení ve smyslu § 70 zákona o ochraně přírody a krajiny v řízení před soudem tvrdit zkrácení na svých procesních právech v předchozím správním řízení. Procesní práva žalobce v sobě přitom zahrnují i právo na to, aby se správní orgány s jeho námitkami i odvolacími důvody řádně vypořádaly.“ soud konstatuje, že byly naplněny všechny zákonem předpokládané skutečnosti pro procesní aktivní žalobní

legitimaci žalobce, a tedy zdejší soud se bude meritorně zabývat jednotlivými žalobními body, týkají-li se procesních práv žalobce.

59. V otázce posouzení aktivní žalobní legitimace hmotné s přihlédnutím k obsahu čl. 9 Aarhuské úmluvy zdejší soud odkazuje zejména na rozhodnutí Soudního dvora EU ze dne 8. 3. 2011 ve věci C-240/09 (Lesoochránárske zoskupenie VLK v. Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky) a na množství na něj navazujících rozhodnutí Nejvyššího správního soudu (např. rozsudek ze dne 3. 3. 2011, č. j. 1 As 7/2011-397), ze kterých vyplývá, že Aarhuská úmluva nemá povahu „self-executing“ smlouvy, tedy smlouvy samovykonatelné a přímo aplikovatelné. Judikatorně bylo dovozeno, že nevládní organizace založené za účelem ochrany přírody a krajiny musí splnit požadavky vnitrostátních předpisů, aby měly přístup k soudu dle čl. 9 odst. 2 Aarhuské úmluvy, a že nelze dovozovat aktivní žalobní legitimaci přímo z této mezinárodní smlouvy (která je i sekundárním pramenem evropského práva).
60. Ve vztahu k § 65 odst. 1 s. ř. s. je nezbytné, aby subjekt domáhající se této aktivní žalobní legitimace byl nositelem veřejného hmotného subjektivního práva. Zdejší soud odkazuje na ustálenou judikaturu Nejvyššího správního soudu (např. rozhodnutí ze dne 4. 2. 2010, č. j. 7 As 2/2009-80; rozhodnutí ze dne 2. 9. 2009, č. j. 1 As 40/2009-251; rozhodnutí ze dne 7. 12. 2005, č. j. 3 As 8/2005-118 a další) a také ustálenou judikaturu Ústavního soudu (např. usnesení ze dne 6. 1. 1998, sp. zn. I. ÚS 282/97; usnesení ze dne 10. 7. 2008, sp. zn. III. ÚS 3118/07), ze kterých vyplývá, že práva vztahující se k životnímu prostředí přísluší pouze osobám fyzickým, jelikož se jedná o biologické organismy, které, na rozdíl od právnických osob, podléhají eventuálním negativním vlivům životního prostředí.
61. Při posouzení věci je nutno vycházet i z nálezu Ústavního soudu ze dne 30. 5. 2014, sp. zn. I. ÚS 59/14. Ústavní soud se zabýval toliko aktivní žalobní legitimací spolků (občanských sdružení) v návrzích na zrušení územního plánu jakožto opatření obecné povahy dle § 101a s. ř. s. Ústavní soud nikterak nezpochybnil absenci přímého účinku Aarhuské úmluvy, pouze dovedl nutnost výkladu předmětného § 101a s. ř. s. v souladu s Aarhuskou úmluvou, a na základě toho pak dovedl aktivní žalobní legitimaci spolků (občanských sdružení) v těchto procesech, a to nikoliv generálně, ale pouze za splnění určitých podmínek. V řešeném případě se však nejedná o návrh na zrušení územního plánu jakožto opatření obecné povahy, ale o žalobu proti rozhodnutí správního orgánu.
62. I v posuzované věci (žalobě proti rozhodnutí správního orgánu) se judikatura Nejvyššího správního soudu nově přiklání k možnosti posouzení dotčení hmotných práv žalobce, a to konkrétně v rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 6. 2015, č. j. 1 As 13/2015-9300, kde Nejvyšší správní soud konstatoval následující:

„V souvislosti s otázkou aktivní legitimace spolku ke vznášení věcněprávních námitek Nejvyšší správní soud poukazuje na usnesení rozšířeného senátu zdejšího soudu ze dne 21. července 2009, č. j. 1 Ao 1/2009 – 120, ve kterém soud konstatoval, že „... musí navrhovatel především plausibilně tvrdit, že existuje vztah mezi jeho právní sférou a územím, jež je územním plánem regulováno, a dále musí tvrdit, že dotčení je z povahy věci myslitelné právě danou formou právní regulace... Územním plánem mohou tedy ve svéprávní sféře být dotčeny ty osoby, které mají práva k nemovitostem nacházejícím se na území tímto plánem regulované.“ Soud dále uvedl, že navrhovatelem „... může... být zásadně jen taková osoba, která má přímý a nezprostředkovaný vztah k nějaké části území, které je územním plánem regulováno... Výjimečně je též představitelné, aby aktivní procesní legitimace byla dána i tehdy, tvrdí-li navrhovatel, který sám není vlastníkem nemovitosti ani nemá právo k takové cizí věci na

území regulované územním plánem, že jeho vlastnické právo nebo jiné absolutní právo k nemovitosti nacházející se mimo území regulované územním plánem by bylo přímo dotčeno určitou aktivitou, jejíž provozování na území regulované územním plánem tento plán (jeho změna) připouští.“

Věcnou správnost uvedeného usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu následně potvrdil Ústavní soud v nálezu ze dne 30. května 2014, sp. zn. I. ÚS 59/14, ve kterém rovněž konstatoval, že „[p]odstatným kritériem zde musí nepochybně být místní vztah navrhovatele k lokalitě regulované územním plánem. Má-li spolek sídlo na tomto území nebo jsou-li jeho členové vlastníky nemovitostí potenciálně dotčených opatřením plynoucím z územního plánu, pak by mu v zásadě měla svědčit aktivní legitimace k podání návrhu. Věcné (materiální) legitimační důvody, vycházející z předmětu činnosti spolku, se pak odvozují od místního vztahu k napadenému opatření obecné povahy. ...z hlediska posouzení zákonné podmínky zkrácení na právech bude věrohodnější místní “zavedenost“...“

Nejvyšší správní soud si je vědom, že výše citovaná judikatura se týká oblasti přezkumu opatření obecné povahy, avšak závěry ohledně dotčenosti ve hmotněprávní sféře potenciálního navrhovatele a nezbytnosti lokálního prvku lze použít i na otázku možné aplikace § 65 odst. 1 s. ř. s.

Nejvyšší správní soud posoudil, zda mohl být stěžovatel, který má sídlo v Brně, avšak působí v rámci území celé České republiky, napadeným rozhodnutím zasažen do své hmotněprávní sféry, což je předpokladem pro existenci jeho aktivní věcné legitimace.

Ústavní soud v nálezu ze dne 30. května 2014, sp. zn. I. ÚS 59/14 konstatoval, že „... aktivní legitimace spolků, které byly založeny za účelem ochrany přírody a krajiny, nemůže být bez hranic.“ Touto hranicí je již zmíněný lokální prvek, resp. možná dotčenost na hmotných právech. Pokud by tento závěr nebyl správný, bylo by hypoteticky možné přiznat aktivní legitimaci ke vznášení věcných námitek každému spolku, který má předmět činnosti stanoven bez dalšího jako ochranu přírody a krajiny či životního prostředí. V takovém případě by byl teoreticky jakýkoli spolek s uvedeným předmětem činnosti oprávněn vznášet věcné námitky proti příslušnému záměru bez ohledu, zda může být reálně dotčen na hmotných právech, tedy i spolek se sídlem mimo Českou republiku či na jiném kontinentě. Smyslem vnitrostátní právní úpravy i interpretačního vodítka v podobě Aarbuské úmluvy je poskytnutí soudní ochrany dotčeným osobám, nikoli však neomezeně. Proto není možné paušalizovat presumpci dotčenosti ve hmotných právech spolků u všech záměrů, nýbrž je nutné vždy posuzovat každý případ individuálně.“

63. Zdejší soud má tedy za to, že v případě daného záměru s dopady na území dotčené žalobcovým působením je možné dovodit dotčenost ve hmotněprávní sféře žalobce, který vyvíjí aktivitu v rámci této oblasti, resp. že je v tomto konkrétním případě naplněno kritérium dostatečně silného vztahu žalobce k předmětnému území i dané aktivitě.
64. Žalobce má tedy i aktivní žalobní legitimaci hmotnou podle § 65 odst. 1 s. ř. s.

V. B. I. Závislost stanoviska EIA na řízení o výjimce dle § 56 zákona o ochraně přírody a krajiny

65. Úvodem musí zdejší soud konstatovat, že jako mylnou je třeba odmítnout představu, že se odvolací správní orgán (zde žalovaný) musí povinně vypořádat odvolacími námitkami kasuisticky „bod po bodu“ a že vždy opakovaně by se měl námitkami odvolatele zabývat zvlášť. Za podstatné je třeba považovat přezkoumání všech námitek po věcné stránce. Nicméně je odpovědností žalovaného, zda se bude zabývat všemi odvoláními v celém

rozsahu. Uvede, které námitky jsou nepřípustné a proč. Přípustné námitky poté věcně vypořádá. Není proto důvodné spatřovat pochybení žalovaného v tom, že se ke strukturovaným odvolacím námitkám ke každému ze zákonných kritérií nevyjádřil taktéž strukturovaně (srov. zdůvodnění podané Nejvyšším správním soudem v obdobné situaci v rozsudku ze dne 30. 9. 2014 č. j. 6 As 155/2013-34). Jestliže se určité námitky účastníků řízení překrývají, má i soud za to, že se lze s těmito námitkami vypořádat souhrnně a že tak učinil v dostatečné míře jak prvostupňový správní orgán, tak i správní orgán druhostupňový. Takové vypořádání námitek soud nevyklučuje a nejedná se o jejich paušální odmítnutí.

66. Zásadní otázkou v posuzované věci je, zda řízení o výjimce dle § 56 zákona o ochraně přírody a krajiny představuje řízení navazující. Pojem navazující řízení byl vymezen novelou zákona o posuzování vlivů na životní prostředí č. 39/2015 Sb. Do této doby bylo navazující řízení vykládáno pouze postupně se vyvíjející judikaturou Nejvyššího správního soudu. Do účinnosti zákona č. 39/2015 Sb. se Nejvyšší správní soud ve svých rozhodnutích postupně přiklonil k závěru, že stanovisko EIA je v rozsahu podmínek, které se dotýkají konkrétního řízení, mimo jiné i řízení o výjimce, možno přezkoumat jako podklad prostřednictvím § 75 odst. 2 s. ř. s. Řízení o výjimce bylo považováno za řízení navazující na proces EIA.
67. Novelou zákona o posuzování vlivů na životní prostředí bylo s účinností od 1. 4. 2015 do § 3 do té doby účinného zákona o posuzování vlivů na životní prostředí, mimo jiné vloženo písm. g), kterým byl vymezen pojem navazující řízení jako *takové řízení, ve kterém se vydává rozhodnutí podle zvláštních právních předpisů, které povoluje umístění nebo provedení záměru posuzovaného podle tohoto zákona*. Podle důvodové zprávy se za navazující řízení považují ta řízení, ve kterých se vydává rozhodnutí, které povoluje umístění nebo provedení záměru. Navazujícím řízením je dle důvodové zprávy řízení, v němž se vydává rozhodnutí, pro jehož vydání je nezbytným podkladem závazné stanovisko k posouzení vlivů provedení záměru na životní prostředí podle § 149 správního řádu. V důsledku citované novely je výsledkem posouzení záměru v celém procesu EIA závazné stanovisko, nikoliv pouhé stanovisko, jak tomu bylo do té doby.
68. Důvodová zpráva k zákonu č. 39/2015 Sb. se k řízení o výjimkách dle zákona o ochraně přírody a krajiny vyjadřuje zcela jednoznačně: *„Recentní soudní judikatura má ovšem tendenci považovat za řízení, která musí být založená na stanovisku EIA, i některá další řízení, která se alespoň parciálním způsobem s předmětem procesu EIA překrývají (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu č. 1 As 47/2012 - 38 ohledně povolení výjimky podle § 56 zákona o ochraně přírody a krajiny). Ze zákona tak nově explicitně vyplývá, že řízení, ve kterých se vydávají tzv. podkladová rozhodnutí (např. povolení ke kácení či výjimky podle zákona o ochraně přírody a krajiny), která sama o sobě nepředstavují povolení umístění nebo provedení záměru, do rozsahu definice navazující řízení nespadají.“*
69. Následně, přijetím novely zákona o posuzování vlivů na životní prostředí, byla taxativně vymezena ta řízení, která jsou považována za navazující. Řízení o výjimce mezi nimi vyjmenováno není (k tomu blíže § 3 písm. g) zákona o posuzování vlivů na životní prostředí v znění zákona č. 326/2017 Sb., účinném od 1. 11. 2017).
70. Řízení o vydání výjimky bylo v posuzované věci zahájeno dne 27. 5. 2016, kdy byla u příslušného správního orgánu podána žádost o udělení výjimky, tedy v době po nabytí účinnosti zákona č. 39/2015 Sb. Proto na toto řízení dopadá novější právní úprava, která jasně definuje navazující řízení a řízení o výjimce za navazující řízení nepovažuje.

71. Případné vady procesu (i jeho výsledek jako odborného pokladu) posuzování vlivu stavby na životní prostředí (proces EIA) nelze úspěšně namítat v řízení dle zákona o ochraně přírody a krajiny, nýbrž mají být namítány v rámci přezkumu rozhodnutí vydaného v územním řízení (jehož podkladem je právě i rozhodnutí o výjimce, o kterém je rozhodováno v dané věci). Zákon o ochraně přírody a krajiny nestanoví, že stanovisko EIA je podmínkou pro udělení výjimky. Udělením výjimky není povolen zásah do zákonem chráněného zájmu, pouze je vyloučen zákonný zákaz předmětného zásahu do přírody. Toto je v souladu i s čl. 9 odst. 2 písm. b) Aarhuské úmluvy (vyhlášené pod č. 121/2004 Sb. m. s.), čl. 10 směrnice č. 85/337/EHS, které odkazují na vnitrostátní právo a čl. 1 odst. 2 směrnice č. 85/337/EHS ohledně definice povolení (k tomu blíže rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 6. 2007, č. j. 1 As 39/2006 – 55 neboť postačuje jejich přezkoumání až ve fázi, kdy takovýmito úkony dochází k zásahu do právní sféry fyzických a právnických osob).
72. K povaze rozhodnutí o povolení výjimky se několikrát vyjadřoval i Nejvyšší správní soud (srov. rozsudek ze dne 27. 3. 2008, č. j. 6 As 48/2006, rozsudek ze dne 1. 8. 2012, č. j. 1 As 47/2012-38). Rozhodnutí o udělení či neudělení výjimky považuje Nejvyšší správní soud za samostatné správní rozhodnutí o žádosti adresáta, které má samostatný předmět řízení. Tímto rozhodnutím se závazně určuje, zda konkrétní záměr, který hodlá žadatel učinit, je nebo není možno z hlediska zvýšené ochrany přírody na daném území připustit. *Ve stavu k tomuto předmětu řízení jde o rozhodnutí konečné, avšak k vlastní realizaci záměru je třeba dalších rozhodnutí.* Jde o příklad typického řetězení jinak samostatných správních rozhodnutí, kdy zamyšlený zásah lze realizovat výlučně v případě pozitivní podoby všech. Toto rozhodnutí (v kladném případě), samostatně stanoví podmínky, které je povinen žadatel respektovat, a to nezávisle na podmínkách vymezených v dalších souběžně vydaných či navazujících rozhodnutích. *Udělením výjimky dle § 56 zákona o posuzování vlivů na životní prostředí nemůže dojít k realizaci záměru*
73. Z výše uvedeného vyplývá, že proces posuzování vlivů na životní prostředí EIA je nezávislý na řízení o povolení výjimky. Řízení o udělení výjimky není navazujícím řízením ve smyslu § 3 písm. g) zákona o posuzování vlivů na životní prostředí. Dle § 9a zákona o posuzování vlivů na životní prostředí s účinností od 1. 4. 2015 je stanovisko EIA podkladem pro vydání rozhodnutí podle zvláštních právních předpisů, ovšem stanovisko předkládá oznamovatel v žádosti jako jeden z podkladů pouze pro navazující řízení. Proto nelze přisvědčit žalobci v tvrzení, že bylo nezbytné, aby správní orgán při vydávání výjimky vyčkal vydání nového stanoviska EIA.
74. V rozhodnutí ze dne 14. 2. 2008, č. j. 1 As 37/2005 154, Nejvyšší správní soud vyslovil závěr, že „rozhodnutí o povolení výjimky ze zákazů u zvláště chráněných druhů rostlin a živočichů podle § 56 odst. 1 zákona č. 114/1992 Sb., musí být vydáno již před vydáním rozhodnutí o umístění stavby.“ Od tohoto právního názoru neshledal důvod se odchýlit ani první senát Nejvyššího správního soudu v rozhodnutí ze dne 2. 9. 2009, č. j. 1 As 47/2007 - 134. První senát uzavřel, že „umístění stavby je podle § 32 odst. 1 písm. a) stavebního zákona (zákon č. 50/1976 Sb.) možné jediné na základě pravomocného rozhodnutí o umístění stavby. [...] Je-li umístění stavby možné pouze na základě pravomocného rozhodnutí o umístění stavby, přičemž v tomto rozhodnutí se určí konkrétní stavební pozemek a podmínky pro umístění stavby, mj. i požadavky na ochranu životního prostředí, vyplývá z toho nutnost předchozího povolení výjimky podle § 56 odst. 1 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, má-li být stavba umístěna v místě s výskytem zvláště chráněných druhů živočichů a rostlin.“. Pokud by výjimka podle § 56 odst. 1 zákona o ochraně přírody a krajiny nebyla povolena,

nemohla by na daném území ani být umístěna stavba. První senát v citovaném rozhodnutí dospěl k závěru: „*Musí-li dle konstantní judikatury Nejvyššího správního soudu rozhodnutí o povolení výše uvedené výjimky předcházet vydání územního rozhodnutí a být podkladem pro toto rozhodnutí, tím spíše je třeba trvat na tom, že územnímu rozhodnutí musí předcházet podrobný biologický průzkum (podmínka č. 16 stanoviska EIA), kterým by bylo zjištěno, zda posuzovaná stavba zasahuje do biotopů zvláště chráněných rostlin a živočichů či nikoliv.*“

75. Zdejší soud tedy uzavírá, že posouzení průběhu řízení a výsledku procesu EIA může být přezkoumáno soudem pouze v souvislosti s žalobou proti územnímu rozhodnutí či stavebním povolením. Stanovisko EIA je v první řadě podkladem pro územní rozhodnutí, v němž se také rozhoduje o umístění stavby na přesně dané pozemky (k tomu např. také srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 2. 2004, č. j. 5 A 137/2000-37 nebo rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 7. 2010, č. j. 8 As 2/2010-67).

V. B. II. Absence podmínek stanoviska EIA a uvedení toho, zda tyto podmínky žadatel plní

76. Z těchto důvodů nelze přisvědčit žalobci ani v tvrzení, že žalovaný pochybil, když žalobci neumožnil vyjádřit se k novému závaznému stanovisku EIA (souhlasné závazné stanovisko ze dne 12. 5. 2016, č. j. 33742/ENV/16 k ověření souladu obsahu stanoviska k posouzení záměru na životní prostředí ze dne 16. 11. 2009, č. j. 91172/ENV/09) v průběhu odvolacího řízení a brojit proti němu postupem podle § 149 odst. 4 správního řádu, to znamená žádat přezkum jeho zákonnosti v rámci podaného odvolání. Řízení o výjimce a řízení o závazném stanovisku EIA jsou na sobě nezávislá, řízení o výjimce není navazujícím řízením, proto nebyl správní orgán ani povinen žalobce o vydání nového závazného stanoviska EIA informovat a umožnit mu brojit proti němu v rámci řízení o vydání výjimky.
77. Z rozhodnutí správního orgánu prvního stupně je patrné, které podmínky závazného stanoviska EIA byly do rozhodnutí o výjimce zapracovány, respektive, v jejichž souladu byly vymezeny podmínky v rozhodnutí o výjimce. Ochranná opatření byla zpracována do výrokové části tohoto rozhodnutí s tím, že v odůvodnění (str. 16) správní orgán prvního stupně uvedl, že podmínky jsou stanoveny v souladu s obsahem závazného stanoviska EIA a konkrétně označil číslem podmínky, které do svého rozhodnutí zapracoval. Uvedl a odůvodnil také, proč nebylo přistoupeno k zapracování zbylých podmínek závazného stanoviska EIA. Žalovaný dostal své povinnosti ozřejmit svůj přístup k podmínkám závazného stanoviska EIA a nebyl povinen blíže odůvodňovat, jakým způsobem podmínky zpracoval, neboť toto je zřejmé i s ohledem na celé odůvodnění rozhodnutí správního orgánu prvního stupně.
78. Nelze souhlasit ani s tvrzením žalobce, že se s touto námitkou žalovaný řádně nevypořádal. Žalovaný se v obecné rovině vyjádřil ke vztahu řízení o výjimce a závazného stanoviska EIA s tím, že stanovisko EIA není podkladem pro rozhodnutí o výjimce dle § 56 zákona o ochraně přírody a krajiny.
79. V rozhodnutí o výjimce uvedl správní orgán prvního stupně, že žadatel v žádosti na str. 25-27 upřesnil, jak jsou podmínky závazného stanoviska EIA plněny. S tímto závěrem se krajský soud plně ztotožňuje. Skutečnost, že žadatel v žádosti neuvedl kupříkladu „*tyto podmínky EIA*“, ale pouze konkrétně vymežil, které požadavky budou zohledněny a jaká opatření navrhuje je zcela v dostačující. Žadatel nebyl povinen konkrétně označit podmínky EIA, které budou opatřeními plněny, tomu dostal plně správní orgán prvního

stupně, který v odůvodnění rozhodnutí o udělení výjimky specifikoval podmínky EIA, které do svého rozhodnutí zapracoval.

80. Krajský soud nesouhlasí ani s tvrzením žalobce, že úvaha správního orgánu prvního stupně („*Tato opatření jsou dle žadatele součástí projektové dokumentace pro územní rozhodnutí*“), směřující právě k žadatelem navrhovaným opatřením, je nepravdivá a nepodložená. Žalobce toto tvrzení považuje za neověřenou proklamaci, protože ve spise není projektová dokumentace stavby založena. K tomu soud uvádí, že projektová dokumentace ve spise ve věci řízení o výjimce být založena nemusí. Právní předpisy neukládají žadateli povinnost předkládat projektovou dokumentaci k provedení stavby, jako podmínku pro posouzení veřejného zájmu na výstavbě záměru. Řízení o výjimce bývá běžně vedeno před územním řízením, kdy projektová dokumentace ještě nebývá zpracována, a proto ani nebývá součástí žádosti o vydání výjimky. Správní orgán prvního stupně navíc uvedl, že tato opatření jsou *dle žadatele* součástí projektové dokumentace. Nejedná se tedy o závěr správního orgánu, ale pouze o konstatování obsahu žádosti. Nelze proto hovořit o neověřeném tvrzení. Odůvodnění nastavených podmínek a opatření správního prvního stupně rozvedl dostatečně podrobně (k čemuž se krajský soud vyjadřuje i v rámci tohoto rozsudku) a tato věta naznačuje pouze podpůrný argument vypořádávající odvolací námitku žalobce.
81. Žalovaný se nevyjádřil k odvolací námitce, zda a jak plní žadatel podmínky závazného stanoviska EIA. Nicméně vzhledem k tomu, že již z rozhodnutí správního orgánu prvního stupně je patrné, které podmínky EIA byly do rozhodnutí zapracovány, toto pochybení nezpůsobuje nezákonnost napadeného rozhodnutí. Je třeba připomenout, že řízení je vedeno v obvyklém pořadí dvou správních stupňů, přičemž celé toto správní řízení se pokládá za jediný celek. Odvolací řízení tvoří s řízením prvoinstančním jeden procesní celek. Postup žalovaného odvolacího orgánu lze proto akceptovat, aniž by přitom byla dotčena zásada dvoustupňovosti (dvojinstančnosti). K tomu blíže např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 3. 2008, č. j. 9 As 64/2007-98. Žalobce ani neuvádí, v čem by jej mělo pochybení žalovaného, který řádně nevypořádal odvolací námitku 1. 2., zasáhnout v jeho právech.
82. Tato žalobcova námitka je proto také nedůvodná.

V. C. Nedostatečně podrobně vymezený záměr

83. V další námitce se žalobce zabývá konkrétními údaji, které dle jeho názoru absentují v rozhodnutí správního orgánu prvního stupně o výjimce. Jedná se o označení stavebních objektů a provozních souborů stavby, grafické znázornění a vyznačení stavbou dotčeného území a ploch úložišť.
84. K posouzení této námitky je nezbytné v prvé řadě upřesnit povahu řízení o výjimce dle § 56 zákona o ochraně přírody a krajiny. V řízení o výjimce správní orgán nerozhoduje o konkrétních podmínkách pro umístění stavby. Až v územním rozhodnutí se s konečnou platností stanoví mj. stavební pozemek, na němž má být stavba umístěna, jakož i podmínky pro umístění stavby na něm, včetně požadavků na ochranu životního prostředí. Má-li být stavba umístěna v místě s výskytem zvláště chráněných druhů živočichů a rostlin, musí povolení výjimky podle § 56 zákona o ochraně přírody a krajiny předcházet umístění stavby. Rozhodnutí o výjimce pouze stanoví obecné podmínky, za kterých umožňuje zasáhnout do přirozeného vývoje zvláště chráněných druhů živočichů. V tomto řízení nejsou žadatel ani správní orgány povinni stanovovat konkrétní stavební řešení. Konkrétní

řešení stavby musí splňovat podmínky stanovené v rozhodnutí o udělení výjimky, nikoliv naopak. Právě územní řízení je procesem, ve kterém se posuzuje, zda je možné navrhovanou stavbu daného typu i s jejími vlivy na okolí umístit do daného území a také, zda je stavba v souladu s územně plánovací dokumentací. Ovšem v územním řízení se neposuzuje konkrétní způsob provedení stavby, o tom se jedná až ve stavebním řízení.

V. C. I. Rozsah dotčeného území

85. Z obsahu správního spisu krajský soud zjistil, že před vydáním rozhodnutí správního orgánu prvního stupně doložil žadatel spolu s Aktualizací biologického hodnocení i mapový zákres ploch trvalého a dočasného záboru pozemků v trase stavby v měřítku 1:20000 a mapový zákres lokalit zoologického a botanického průzkumu. V těchto mapových zákresech jsou vyznačeny oblasti potvrzeného výskytu dotčených živočichů v území. Nutno podotknout, že tyto mapové výkresy byly dodány jako příloha Aktualizace biologického hodnocení, v rámci které jsou ochranná opatření podrobně vymezena s ohledem ke konkrétnímu oblastem. Krajský soud zastává názor, že pro řízení o výjimce je zcela dostačující doložení mapového zákresu o výskytu chráněného druhu živočichů a podrobnější studie v podobě, v jakém byly doloženy v posuzované věci. Výjimka je stanovena prostorově dostatečně určitě. Pro řízení o výjimce je rozhodující polohové určení stavby, v čemž je zákres v měřítku 1:20000 dostačující.
86. K odvolací námitce týkající se podrobného vymezení území žalovaný, mimo jiné, odkázal na koncept Dokumentace pro vydání územního rozhodnutí „Komunikace D49, stavba 4902.1 Fryšták – Lípa, 1. Etapa“. Ovšem odkázal na něj v souvislosti s Aktualizací biologického hodnocení. Konkrétně na str. 15 uvedl: „Podkladem, ze kterého vycházelo vyhodnocení vlivů předmětné stavby na živočichy v rámci Aktualizace biologického hodnocení (Mgr. P. B., listopad 2015) byl koncept Dokumentace pro vydání územního rozhodnutí „Komunikace D49, stavba 4902.1 Fryšták – Lípa, 1. Etapa 1. etapa (Rychlostní silnice R49, stavba 4902.1 Fryšták - Lípa, 1. etapa)“ zpracovaný spol. VIAPONT v listopadu 2015.“ Žalovaný jasně uvedl, že při vypracování Aktualizací biologického hodnocení, které žadatel dodal spolu s žádostí o vydání výjimky, vycházel zpracovatel Mgr. P. B. z konceptu dokumentace pro vydání územního rozhodnutí. Žalovaný neoznačil tento koncept za podklad rozhodnutí o výjimce, a proto ani není nutné, aby byl založen ve spisu. Žalovaný proto nezatížil své rozhodnutí vadou nepřezkoumatelnosti.
87. Co se týče odůvodnění limitací rozlohy záměru finanční situací žadatele, jednalo se pouze o podpůrný argument, či spíše o obecnou úvahu žalovaného k stanovení rozlohy dotčeného území u záměru tohoto charakteru. Není nutné, aby jí správní orgán blíže rozváděl. Skutečnost, že stavebník je při realizaci jakéhokoliv projektu limitován i finančními prostředky krajský soud nepovažuje za nikterak nepravděpodobnou, ba naopak spíše zcela běžnou.
88. Ani odkazem na § 17 odst. 1 zákona č. 17/1992 Sb., o životním prostředí, ve znění pozdějších předpisů, nikterak žalovaný nepochybil. Toto ustanovení zakotvuje jednu z obecných zásad ochrany životního prostředí: „Každý je povinen, především opatřeními přímo u zdroje, předcházet znečišťování nebo poškozování životního prostředí a minimalizovat nepříznivé důsledky své činnosti na životní prostředí.“ Odkaz pouze na toto ustanovení sám o sobě jistě nemůže nahradit zjištění dotčeného území v rozsahu nezbytném pro řízení o výjimce dle § 56 zákona o ochraně přírody a krajiny, nicméně jak krajský soud výše konstatoval, v posuzované věci bylo dostatečně zjištěno, z jakých součástí se záměr skládá a dotčené území bylo přezkoumatelně a dostatečně podrobně vymezeno.

V. C. II. Vymezení úložišť, stavenišť a stavebních objektů

89. Co se týče tvrzeného nedostatečného vymezení úložišť, stavenišť a stavebních objektů, má krajský soud za to, že toto není otázkou řízení o stanovení výjimky. V rámci tohoto řízení příslušný správní orgán pouze stanoví podmínky, za kterých je žadatel oprávněn v určité oblasti s výskytem chráněného živočicha zasahovat do jeho zákonem chráněných zájmů. Při samotné realizaci je stavebník povinen konat v souladu s podmínkami stanovenými ve výjimce, a to včetně ukládání a převážení vyorané zeminy. Pokud by při provádění stavebních prací mělo být zasahováno mimo území, pro které je výjimka stanovena, byl by stavebník povinen požádat o další výjimku či čelit následkům provádění stavby bez vydání příslušné výjimky. Je otázkou územního rozhodnutí, případně rozhodnutí stavebního, aby bylo povoleno realizovat stavbu pouze na tom území s výskytem chráněného živočicha, pro které byla výjimka vydána. V rámci těchto řízení je konkretizováno umístění stavby, ale i území dotčeného samotným prováděním stavby. Proto není ani rozhodné, zda z žádosti o vydání výjimky je, či není zřejmé, z jakých stavebních objektů se stavba skládá. Pro řízení o výjimce bylo v posuzované věci území dotčené stavbou vymezeno dostatečně podrobným způsobem a není třeba, aby bylo vymezeno stejně podrobně, jako v územním rozhodnutí o umístění stavby.
90. Nad to soud upozorňuje, že v příloze č. 1 vyhlášky č. 499/2006 Sb. je stanoven rozsah a obsah dokumentace pro vydání rozhodnutí o umístění stavby. V rámci souhrnné technické zprávy musí být obsaženy i tzv. zásady organizace výstavby, jejichž nedílnou součástí musí být i informace o požadavcích na deponie zemin. Mezi další informace o staveništi, které musí být součástí zásad organizace výstavby (i stavební dokumentace), patří příjezdy a přístupy na staveniště a uspořádání staveniště z hlediska ochrany veřejných zájmů (za tyto lze považovat o ochranu zvláště chráněných živočichů). Zásady organizace výstavby jsou postupně zpřesňovány až do podrobného projektu organizace výstavby, jehož přesnou definici ovšem v právním řádu České republiky nenalezneme.
91. Umístění, převážení a rozsah deponií a jejich soulad s jinými podmínkami jsou posuzovány rámci řízení o umístění stavby. Jejich případný negativní vliv by proto mohl být soudem přezkoumán pouze v souvislosti s přezkumem zákonnosti územního řízení, respektive územního rozhodnutí o umístění stavby, nikoliv v rámci žaloby proti rozhodnutí o výjimce. I § 79 zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákona) definuje rozhodnutí o umístění stavby jako takové rozhodnutí, které, mimo jiné, stanoví podmínky pro umístění stavby.
92. Ani další část odůvodnění vztahující k téže odvolací námitce nepovažuje zdejší soud za nepřezkoumatelnou: *„Důvodem pro výjimku je v tomto případě (stavba D4901.2) převážně zásah do biotopu, který bude mít škodlivý vliv na přirozený vývoj zvláště chráněných druhů. Velmi často je tento vliv malý, zanedbatelný, resp. někdy i hypotetický, neboť nelze zcela stanovit, zda zmenšení území s příhodnými podmínkami bude mít vůbec nějaký škodlivý vliv pro přirozený vývoj toho či jiného druhu. Ministerstvo podotýká, že jen zcela výjimečně zábor biotopu bude škodlivý v tomto směru, protože ochrana přírody podle ZOPK je zaměřena především na udržení současného stavu, resp. brání jeho zhoršení. Pokud tedy zmenšení biotopu neohrozí udržení současného stavu populace (popř. výjimečně nemá za vliv omezení biotopu, který je nezbytný pro zdárné přežití populace, která se teprve stabilizuje) je škodlivost zásahu do přirozeného vývoje minimální, zanedbatelná či jen hypotetická. Ani přenos jedinců nemusí a zpravidla neznamená žádný škodlivý vliv do přirozeného vývoje zvláště chráněných druhů (zpravidla jde o výjimku podle věty druhé § 50 odst. 2 ZOPK).“* Je sice podána v obecné rovině, nicméně se jedná o uvozovací argumentaci, byť neuvedenou na začátku rozhodnutí,

k tomu, proč byla vůbec výjimky na předmětný záměr udělena. V této rovině není nutné, aby žalovaný své myšlenky blíže rozváděl a specifikoval. Pokud žalovaný s uvedenými závěry nesouhlasí, je na něm, aby jejich nesprávnost tvrdil a také doložil, což neučinil.

V. C. III. Absence biologického hodnocení

93. V další části této námitky žalobce namítá, že v rozporu s podmínkou č. 9 stanoviska Ministerstva životního prostředí k návrhu Zásad územního rozvoje Zlínského kraje ze dne 21. 8. 2008, č. j. 53913/ENV/08 nebylo provedeno tzv. biologického hodnocení.
94. Tato částí žalobní námitky taktéž není důvodná, neboť stanovisko Ministerstva životního prostředí České republiky ze dne 21. 8. 2008, č. j. 53913/ENV/08 není podkladem rozhodnutí o výjimce, jedná se stanovisko k návrhu Zásad územního rozvoje Zlínského kraje. Předmětem soudního přezkumu rozhodnutí o výjimce není posuzování souladu Zásad územního rozvoje, potažmo stanovisek k nim s touto výjimkou. Až v řízení územním, kterým se povoluje realizace stavby, je posuzován soulad zásad územního rozvoje s rozhodnutím, kterým se povoluje realizace záměru.
95. Žalobce uvádí, že postup správního orgánu prvního stupně je v rozporu s podmínkou stanoviska, která ukládá u záměrů, které zasahují do biocenter územního systému ekologické stability, provést před realizací jejich biologické hodnocení. Biologické hodnocení nebylo vyhotoveno. Byť krajský soud nemá k dispozici stanovisko k návrhu Zásad územního rozvoje ze dne 21. 8. 2008 a není schopen ověřit, zda podmínka v něm uvedená zní tak, jak uvádí žalobce, rozhodné je především to, že rozhodnutím o výjimce není realizován záměr, ani jí není realizace povolena. K tomu se ostatně krajský soud podrobně vyjadřuje i v rámci části V. B. tohoto rozsudku. Rozhodnutí o výjimce se závazně určuje, zda konkrétní záměr, který hodlá žadatel učinit, je nebo není možno z hlediska zvýšené ochrany přírody na daném území připustit. Ve stavu k tomuto předmětu řízení jde o rozhodnutí konečné, avšak k vlastní realizaci záměru je třeba dalších rozhodnutí.
96. Záměr byl pro potřeby řízení o výjimce dle § 56 zákona o ochraně přírody a krajiny vymezen dostatečně podrobně a tato námitka, spolu se všemi jejími částmi, proto není důvodná.

V. D. Absence návrhu tůně pro transfer obojživelníků

97. Jak již bylo shora konstatováno, v rámci řízení o výjimce dle § 56 zákona o ochraně přírody a krajiny příslušný správní orgán pouze stanoví podmínky, za kterých je žadatel oprávněn v určité oblasti s výskytem chráněného živočicha zasahovat do jeho zákonem chráněných zájmů. Není otázkou tohoto řízení, aby byly konkrétně vymezeny všechny dílčí stavby. Rozhodnutím o výjimce byly stanoveny předpoklady, za kterých je možno záměr, včetně jeho součástí, realizovat. Stavebník je povinen postupovat při vypracování projektové dokumentace i při samotné realizaci stavby tak, aby byly podmínky dodrženy.
98. Rozhodnutí o výjimce není řízením, kterým by se přímo povolovala realizace stavby. Otázka, zda bude nutné k vybudování tůně podat žádost o vydání územní rozhodnutí či územního souhlasu je v této chvíli (posouzení zákonnosti rozhodnutí o výjimce) předčasná.

99. Žalobce v této souvislosti také namítá, že nebylo přesvědčivě prokázáno, že na pozemku p. č. 828/1 v k. ú. Dolní Ves, existuje místo, které by splňovalo výjimkou nastavené podmínky pro vybudování tůň pro obojživelníky. Po prostudování spisového materiálu, především rozhodnutí o udělení výjimky, dospěl krajský soud ve vztahu k této subnámitce k následujícím závěrům.
100. Náhradní biotopy jsou upraveny v podmínkách 3. a 4. První podmínka stanoví povinnosti vybudovat v nivě Lukovského potoka (ve vzdálenosti nejméně 200 m od záměru) tůň, do které budou přenášeni jedinci obojživelníků. V podmínce 4. je specifikován tento pozemek jako p. č. 828/1 v k. ú. Nová Ves. Nicméně dále v odůvodnění rozhodnutí (konkrétně str. 12) správní orgán uvedl, že jako vhodný pozemek pro vybudování tůň se jeví pozemek tohoto parcelního čísla s tím, že souhlas vlastníka pozemku byl dán. S ohledem ke skutečnosti, že samotné vybudování tůň není otázkou tohoto řízení, bude i soulad navrženého řešení s podmínkami rozhodnutí o výjimce posuzován teprve v územním řízení. Je na stavebníkovi, aby splnil podmínky a umístil tůň v nivě Lukavského potoka min. 200 m od záměru, a to na pozemku p. č. 828/1 či jiném vhodném pozemku.
101. Nutno také zdůraznit, že k samotné nevhodnosti pozemku p. č. 828/1 navíc žalobce podává pouze tvrzení v obecné rovině a ani neoznačuje žádné důkazy na jejich podporu. Platí přitom, že kvalita žaloby předurčuje kvalitu a obsah rozhodnutí soudu (k tomu srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 7. 2009, č. j. 7 As 73/2008-65; všechna rozhodnutí Nejvyššího správního soudu jsou dostupná na www.nssoud.cz). Ve správním soudnictví se uplatňuje dispoziční zásada, dle níž náleží klíčová role při určení předmětu a rozsahu soudního přezkumu žalobci. Jestliže žalobce v žalobě vytkne napadenému správnímu rozhodnutí vady jen v obecné rovině, je zcela dostatečné, pokud se k takto obecným námitkám vyjádří krajský soud jen v obecné rovině. Není úkolem soudů ve správním soudnictví, aby nahrazovaly činnost žalobce při formulaci žalobních námitek a samy je dotvářely (srov. např. nálezy Ústavního soudu ze dne 10. 3. 1999, sp. zn. I. ÚS 164/97, a ze dne 19. 11. 1999, sp. zn. IV. ÚS 432/98). Tímto postupem by byla ostatně popřena rovnost stran v řízení před soudem a žalovanému správnímu orgánu možnost efektivně hájit své rozhodnutí.
102. Ani námitky týkající se vybudování tůň, jakožto náhradního biotopu určeného k záchranným přenosům obojživelníků, nejsou důvodné.

V. E. Absence opatření kompenzující zábor

103. Důvodná není ani žalobcova námitka, že rozhodnutí správního orgánu prvního stupně neobsahuje žádná opatření kompenzující zábor biotopů. Opatření jsou uvedena pod podmínkami č. 3, 4 (náhradní biotopy určené k záchranným přenosům) a 16 (stavitel není oprávněn usmrcovat uvedené živočichy). Žalovaný k tomu v napadeném rozhodnutí uvedl, že populace druhů nebudou vymýceny, neboť zásah v důsledku vybudování záměru bude do dotčeného území zasahovat pouze v menší míře. Proto není nutno přistupovat k podmínění záměru dalšími kompenzačními opatřeními. Žalovaný se k odvolací námitce v napadeném rozhodnutí vyjádřil. Uvedl, proč považuje kompenzační opatření ve formě vybudování tůní za dostatečná, proto nelze napadené rozhodnutí v tomto rozsahu považovat ani za nepřezkoumatelné. Nejedná se ani o ni nepodložené úvahy, neboť správní orgány vycházely především z Aktualizace biologického hodnocení, doložené jako příloha žádosti o vydání výjimky, v rámci které zpracovatel, mimo jiné, shrnul, že stavba 4902.1 je navržena tak, že do blízkých biotopů zasahuje v poměrně malém rozsahu. Většina

zjištěných druhů živočichů se vyskytuje nejen v oblasti dotčené záměrem, ale i v jeho blízkém okolí.

104. O nedůvodnosti námitky vypovídá i fakt, že sám žalobce ani svá nesouhlasná tvrzení ničím nedokládá a tvrzení žalovaného vytrhává z kontextu. Žalovaný v napadeném rozhodnutí sice uvedl, že „populace druhů v daném území nebudou nijak škodlivě zasaženy“, nicméně tuto úvahu upřesnil v tom smyslu, že celé populace nebudou degenerovat, nezhroutí se, jinak řečeno nedojde k vyhlazení celých populací jednotlivých druhů živočichů. Není pravdou, že by se jednalo o spekulativní tvrzení, neboť správní orgány při hodnocení vlivu vycházely především z Aktualizace biologického hodnocení. Žalobcova argumentace se navíc pohybuje pouze v rovině obecného konstatování. Rozloha plochy záboru navíc ve vztahu k posouzení výjimky není rozhodná, rozhodná je míra dotčení jednotlivých druhů, což žalobce nezpochybňuje, respektive nedokládá žádné důkazy na podporu svých tvrzení. Důležitý je počet dotčených jedinců, což obsahuje samotná žádost o vydání výjimky.

V. F. Nevhodnost a nešetrnost řešení v podobě vybudování čtyřproudé dálnice

105. Při posouzení této žalobní námitky je třeba vycházet z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 5. 2009, č. j. 1 As 111/2008-363, ve kterém Nejvyšší správní soud dovodil: „nemají žalobci pravdu v tom, že zhodnotit, zda veřejný zájem na výstavbě dálnice výrazně převažuje nad zájmem ochrany přírody ve smyslu § 26 odst. 1 zákona č. 114/1992 Sb., není možné bez současného porovnávání několika možných variant či koridorů dálnice. Toto srovnávání se má odehrávat před vydáním stanoviska SEA; po vydání stanoviska SEA, jehož obsahem je doporučení či výběr jedné z několika možností, se pak pracuje již jen s jednou variantou (resp. zde se dvěma variantami téhož koridoru), a na tom není nic závadného. [...] Ve fázi poměrování dvou zmíněných veřejných zájmů se již nezvažuje, jaká z variant dálnice by byla – v souhrnu nejruznějších hledisek – nejvhodnější, neboť toto srovnávání již proběhlo; posuzuje se už jen to, zda by měl standardně vyžadovaný zájem na ochraně přírody ve zvláště chráněných územích ustoupit konkrétní variantě dálnice (která už v předchozí fázi prošla „předvýběrem“ z více variant).“ Podle právního názoru zdejšího soudu stejné závěry lze učinit také pro stanovisko EIA ve vztahu k územnímu řízení a rozhodování o výjimce dle § 56 zákona o ochraně přírody a krajiny. Jinými slovy řečeno, ve fázi poměrování dvou veřejných zájmů podle § 56 zákona o ochraně přírody a krajiny se již nezvažuje, jaká z variant dálnice (rychlostní komunikace) by byla – v souhrnu nejruznějších hledisek – nejvhodnější, neboť toto srovnávání již proběhlo během procesu vydávání stanoviska EIA.
106. Správní orgán při rozhodování o výjimce není oprávněn posuzovat jiné varianty vedení dálnice; i kdyby dospěl k závěru, že by byla s ohledem na obyvatele či území vhodnější jiná varianta, nemá jakoukoli možnost trasování dálnice v této fázi řízení upravit či změnit. Zákonodárce u prioritních dopravních staveb neumožnil standardní proces EIA s cílem urychlení výstavby, proto krajský soud nemůže přisvědčit žalobci, že bylo možné tento cíleně zvolený postup přezkoumat či měnit v jiném řízení týkajícím se životního prostředí, zde v řízení o výjimce podle § 56 ZOPK. V rozsudku ze dne 16. 5. 2017, č. j. 5 As 180/2015-51, Nejvyšší správní soud poznamenal, že „[v] řízení dle § 56 není prostor pro zkoumání jiných variant trasy, neboť námitky ve vztahu k výsledkům procesu SEA lze uplatňovat v průběhu územního plánování, případně v návrhu na zrušení příslušné územně plánovací dokumentace, a námitky ve vztahu k výsledkům procesu EIA pak mají své místo v územním řízení, resp. v žalobě proti vydanému územnímu rozhodnutí“.
107. Zdejší soud setrvale zastává názor, že námitky ve vztahu k SEA lze uplatňovat v průběhu územního plánování, případně v návrhu na zrušení příslušného územně plánovacího

dokumentu; námitky ve vztahu k EIA pak mají své místo v územním řízení, resp. v návrhu na zrušení vydaného územního rozhodnutí (viz ostatně také výše v tomto rozsudku). Kupříkladu v rozsudku ze dne 29. 7. 2015, č. j. 31 A 42/2013-12 Krajský soud v Brně vyslovil, že: „to, že se v řízení o výjimce se již nepřezkoumává „správnost“ či obecně pojatá „vhodnost“ zvolené trasy, platí i tehdy, jestliže některý z podkladů, z něž správní orgán vycházel v řízení o výjimce podle § 56 ZOPK a v němž byla právě příslušná trasa zvolena jako závazná pro další postupy, byl zrušen, resp. byla autoritativně vyslovena jeho nezákonnost“. S výše uvedenými názory vyslovenými Krajským soudem v Brně se ztotožňuje krajský soud i v nyní rozhodované věci.

108. Ostatně stejný názor zastává i Nejvyšší správní soud, jak je patrné z jeho rozsudku ze dne 20. 5. 2009 vydaného ve věci sp. zn. 1 As 111/2008. Lze poukázat i na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 6. 2011, č. j. 6 As 8/2010-323, v němž kasační soud uvedl, že stanovení konkrétní trasy komunikace bylo předmětem územního řízení a soud může přezkoumávat její posouzení ze strany správních orgánů jen v řízení o žalobě proti územnímu rozhodnutí; v řízení týkajícím se povolení výjimky podle § 56 zákona o ochraně přírody a krajiny se však nelze vracet k procesu EIA či závazné stanovisko EIA přezkoumávat.
109. Je pravdou, že dle podmínky zakotvené v § 56 odst. 1 zákona o ochraně přírody a krajiny lze výjimku povolit, jen neexistuje-li jiné uspokojivé řešení. Tato podmínka se ovšem posuzuje pouze ve vztahu k ochraně chráněných druhů, nikoli obyvatel určitého území apod. Jak uvádí i odborná literatura (V. Vomáčka, J. Knotek, M. Konečná, J. Hanák, F. Dienstbier, I. Průchová: Zákon o ochraně přírody a krajiny. Komentář. Praha. C. H. Beck. 2018. 1. vydání. s. 426 – 456, bod 67), po orgánu ochrany přírody rozhodujícím o výjimce nelze žádat, aby například fakticky zpracovával alternativní stanoviska k již existujícímu stanovisku EIA za účelem vyloučení existence jiné vhodné varianty a aby rovněž objektivním způsobem zohlednil existenci kumulativních a synergických vlivů přesahujících území příslušného kraje. Takový požadavek zjevně podle Nejvyššího správního soudu neodpovídá povaze a smyslu řízení o výjimce ze zákazů u zvláště chráněných druhů rostlin a živočichů, které jsou předmětem ochrany podle práva EU. V tomto řízení požadavek neexistence jiného uspokojivého řešení po ukončení fáze koncepčního hledání trasy směřuje především ke zvažování konkrétních opatření k minimalizaci dotčení zvláště chráněných druhů (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 12. 2014, č. j. 5 As 10/2013-38). V opačném případě by podle Nejvyššího správního soudu orgán ochrany přírody překročil meze své působnosti, pokud by posuzoval možnosti udělení výjimky zcela bez ohledu na obsah žádosti a závěry předchozích fází. Kritériem pro posouzení reálnosti konkrétní varianty nejsou toliko hlediska ochrany zvláště chráněných druhů rostlin a živočichů, nýbrž musejí být zvažovány i jiné okolnosti a jejich vzájemné vlivy, k jejichž posouzení není správní orgán v řízení o výjimce dle § 56 oprávněn. Nemá-li tedy doloženo, že pro daný úsek prokazatelně existuje jiná reálná varianta trasy, není v rámci posuzování „existence jiného uspokojivého řešení“ povinen ani oprávněn komplexně posoudit reálnost alternativních dopravních tras, které nebyly v předchozích fázích posouzeny, či naopak již byly odmítnuty.
110. Pro podporu shora uvedených závěrů lze odkázat na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 2. 2015, č. j. 5 As 54/2013-78, ve kterém Nejvyšší správní soud shrnul, že „poté, co bylo příslušnými orgány rozhodnuto o výběru varianty dálnice D8, nelze po orgánu ochrany přírody v řízení podle § 56 požadovat, aby se znovu vracel o krok zpět a vedle varianty trasy, s níž přichází žadatel o výjimku, zkoumal i to, jaký dopad na zvláště chráněné druhy by měly i

varianty jiné, v předchozích procesech již „vyloučené“. Tím by se popírala logická návaznost jednotlivých kroků a procesy SEA a EIA by ztrácely smysl, pokud by jejich výsledek neměl být závazný pro další postupy. Tyto úvahy by se též odehrávaly zcela mimo předmět příslušného správního řízení, který je vymezován žadatelem, odvíjí se od plánovaného umístění konkrétní stavby. V daném řízení chybí jakýkoli prostor pro zvažování jiných variant stavby (v daném případě jiné trasy dálnice). Na tom nic nemění ani podmínka uvedená v § 56 odst. 3 spočívající v neexistenci jiného uspokojivého řešení. Tím měl zákonodárce na mysli řešení (včetně konkrétních opatření k minimalizaci zásahů dotčení zvláště chráněných druhů), které je v době rozhodování správních orgánů skutečně reálné, nikoliv hypotetické, tedy takové, které již bylo v předcházejících zmiňovaných procesech jakožto možná alternativa posuzovaného záměru vyloučeno.“

111. Krajský soud neshledal důvod, proč by se v této věci měl od citované konstantní judikatury krajských soudů a Nejvyššího správního soudu odchýlit. Správní orgány nebyly oprávněny v řízení o výjimce zkoumat, zda by jiná varianta vedení v předmětném úseku byla vhodnější. Pokud by tak učinily, jednaly by excesivně. Výběr konkrétní varianty vedení komunikace nebylo předmětem tohoto řízení, ale jednalo se o dlouhodobý proces, který nemohou správní orgány během rozhodování o výjimce zvrátit.
112. Zdejší soud tedy nesouhlasí s tím, že poté, co bylo rozhodnuto o výběru varianty, by se měl orgán ochrany přírody v řízení podle znovu vracet o krok zpět a vedle varianty trasy, s níž přichází žadatel o výjimku, zkoumat i to, jaký dopad na zvláště chráněné druhy budou mít i varianty jiné, v předchozích procesech již „vyloučené“. Tím by se popírala logická návaznost jednotlivých kroků a procesy SEA a EIA by ztrácely smysl, pokud by jejich výsledek neměl být závazný pro další postupy.
113. Na uvedeném nic nemění ani závěr žalovaného, že na podporu potřebnosti daného řešení lze argumentovat i důležitým významem celé stavby dálnice D49. Je nerozhodné, zda bylo pro jiný její úsek vydáno nesouhlasné závazné stanovisko EIA, neboť se jednalo toliko o podpůrný argument, kterým chtěly správní orgány zdůraznit potřebnost celé komunikace. Hledání jiného uspokojivého řešení není předmětem řízení o výjimky.
114. Napadené rozhodnutí není ani vnitřně rozporné. Nekonzistentnost argumentace žalobce spatřuje v tom, že žalovaný na str. 14 napadeného rozhodnutí námitku ohledně závazného stanoviska EIA vypořádal tvrzením, že žalobce: „*k věcné stránce žádné připomínky neměl, když je v odvolacím řízení neuplatnil.*“ Následně se žalovaný věcnou námitkou proti závaznému stanovisku EIA na str. 17 odmítl zabývat. Dle názoru krajského soudu se ovšem o rozpor v tvrzeních nejedná. Argumentace na str. 14 napadeného rozhodnutí, kde žalovaný uvádí, že žalobce nevznesl věcné připomínky proti obsahu závazného stanoviska EIA, se týká té části odvolání, kde žalobce namítal procesní nedostatky ve vztahu k závaznému stanovisku EIA. Konkrétně žalovaný uvedl, že závazné stanovisko EIA nebylo zahrnuto mezi podklady rozhodnutí o výjimce, a proto k němu ani nemohl žalobce věcně vyjádřit. Na str. 17 svého rozhodnutí pak žalovaný pouze opětovně zdůraznil, že závazné stanovisko EIA není povinným podkladem pro řízení o výjimce dle § 56 zákona o ochraně přírody a krajiny, čímž odůvodnil i to, proč nepřistoupil k přezkumu závěrů závazného stanoviska EIA. Byť by se na první pohled mohlo zdát, že jsou tvrzení žalovaného rozporná, každé se vztahovalo k jiným odvolacím námitkám žalobce.
115. Ani námitka nešetrnosti zvoleného řešení proto není důvodná.

V. G. Absence spisů týkajících se předcházejících řízení o udělení výjimky pro předmětnou stavbu

116. Pokud pro předmětný záměr nebyla v minulosti výjimka několikrát vydána, není pravomocné rozhodnutí, kterým se končilo řízení, překážkou věci rozhodnuté a žadatel je oprávněn znovu podat žádost o vydání výjimky ke stejnému záměru i pro stejné druhy zvláště chráněných živočichů. V nyní posuzované věci správní orgány dospěly k závěru, že byly splněny podmínky pro to, aby byla výjimka vydána.
117. Bylo by jistě vhodnější, kdyby se správní orgány vypořádaly se skutečností, že ve vztahu ke stejnému záměru již bylo o výjimce rozhodováno, a uvedly, z jakého důvodu nyní výjimku povolily (zda došlo ke změně a jakých okolností apod.). Nicméně absence odůvodnění v tomto rozsahu nezapřičiňuje nezákonnost napadeného rozhodnutí, neboť žalobce podal tuto námitku ve zcela obecné rovině. Žalobce netvrdí, že by žádosti byly identické a jednalo by se o srovnatelné podmínky, za kterých správní orgány rozhodovaly, pouze uvádí, že se jednalo o totožný záměr, ovšem i u něj mohlo a nejspíše i v průběhu času došlo ke změnám, které zapříčinily změnu postoje správních orgánů. Není na soudu, aby za žalobce tyto námitky domýšlel.
118. V této námitce žalobce opakuje, že nebylo provedeno biologické hodnocení, ač tím byla realizace stavby podmíněna. K této námitce se však již výše krajský soud podrobně vyjadřoval, a proto na své vypořádání ve stručnosti odkazuje.
119. Z těchto důvodů krajský soud neshledal žalobní námitku důvodnou.

V. H. Absence soupisu všech částí spisu

120. Žalovaný souhlasil s odvolacím tvrzením žalobce a uznal, že forma soupisu všech součástí správního spisu neodpovídá zákonnému textu, a to zejména údaje o přílohách. Nicméně toto pochybení nepovažuje za tolik zásadní, že by zapříčinilo nezákonnost rozhodnutí.
121. Dle § 17 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, ve znění pozdějších předpisů musí správní spis obsahovat, mimo jiné, i soupis všech svých součástí, včetně příloh, s určením data, kdy byly do spisu vloženy. Žalovaný v napadeném rozhodnutí sice uznal, že k pochybení došlo, nicméně nejednalo se o tak podstatné porušení, které mohlo mít za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé. Žalobce ani v žalobě neuvádí důvody, v čem byl nesprávným vedením spisu zkrácen na svých právech.
122. K žalobní námitce týkající se konceptu dokumentace pro vydání územního rozhodnutí se krajský soud podrobně vyjadřoval již v části V. C. tohoto rozsudku a uzavřel, že tento koncept nebyl podkladem rozhodnutí o výjimce, a proto ani není nutné, aby byl založen ve spisu.
123. Tato námitka je také nedůvodná, neboť absence informací o přílohách jednotlivých podání a absence konceptu dokumentace pro vydání územního rozhodnutí nezapřičiňuje nezákonnost napadeného rozhodnutí.

V. I. Nepřezkoumatelnost rozhodnutí správních orgánů – neuvedení důvodů pro udělení výjimky

124. Krajský soud posoudil odůvodnění rozhodnutí o udělení výjimky i napadeného rozhodnutí a shledal, že splňují podmínky stanovené pro přezkoumatelné rozhodnutí, neboť správní orgány řádně uvedly důvody, proč považují podmínky dle § 56 zákona o ochraně přírody a krajiny za splněné. Správní orgán prvního stupně precizně prostorově

specifikoval předmět, u kterého je o výjimku žádáno. K neexistenci jiného uspokojivého řešení odkázal žalovaný především na obsah žádosti o udělení výjimky a zdůraznil, že v rámci procesu EIA a projektových příprav bylo umístění stavby detailně prověřováno. Dále správní orgán prvního stupně odkázal na zoologické průzkumy i jejich následné aktualizace. Správní orgán prvního stupně se ztotožnil s důvody, pro které považoval žadatel stavbu za takovou, u které jiný veřejný zájem výrazně převažuje nad zájmem ochrany přírody. Mimo jiné uvedl, že: „*Trasa komunikace „D49, stavba 4902.1 Fryšták – Lípa, 1. Etapa“ je obsažena nejen v územních plánech obcí..., ale i v nadřazených aktualizovaných Zásadách územního rozvoje Zlínského kraje (2012). Rovněž celostátní koncepční materiál Ministerstva pro místní rozvoj, totiž Politika územního rozvoje ČR 2008...tuto stavbu uvádí jako koridor kapacitní silnice s odůvodněním: „Přenesení zvýšeného dopravního výkonu ze stávající silnice I/50, procházející přes CHKO Bílé Karpaty. Vazba na slovenskou silniční síť“...u navržené stavby je jasné deklarovaným veřejným zájmem, který převažuje nad dotčeným zájmem ochrany přírody, ochrana práv a právem chráněných zájmů obyvatel dotčené lokality...snížení hlukového zatížení, snížení exhalací a stresu obyvatel...zajištění bezpečnosti účastníků silničního provozu“.*

125. Žalobce v této žalobní námitce nepoukazuje na žádné skutečnosti, které by měly nasvědčovat tomu, že podmínky naplněny nebyly. Pouze v obecné rovině namítá, že se jedná o spekulace a chybějí doklady, prokazující veřejný zájem. Krajský soud takto správním orgánem prvního stupně specifikované odůvodnění považuje za dostačující a veškeré podklady, ze kterých správní orgány při hodnocení vycházely (včetně průzkumů, které doložil investor spolu s žádostí) za dostatečně prokazující převahu veřejného zájmu nad zájmem ochrany přírody.
126. Je samozřejmě pravdou, že své úvahy (v tomto případě odůvodnění převahy veřejného zájmu) nemohou být postaveny pouze na obecných spekulacích, ovšem v tomto případě tomu tak nebylo. Veřejný zájem byl dostatečně specifikován v rozhodnutí správního orgánu prvního stupně, kde správní orgán, mimo jiné, odkázal na základní akty přípravy mezinárodní komunikace, v té době R49, kterými jsou jednotlivá *usnesení vlády z let 1996, 1999, 1998 a 2000*, dále *Schválení koncepce vedení trasy R49 vycházející z Programu rozvoje územního obvodu Zlínského kraje a prověřené Generelem dopravy ZK, jehož návrhová část byla schválena Zastupitelstvem Zlínského kraje dne 23. 6. 2004 a schválení Politiky územního rozvoje ČR 2008*.
127. Na uvedeném nic nemění ani závěr žalovaného, že na podporu potřebnosti daného řešení lze argumentovat i důležitým významem celé stavby dálnice D49. Je nerozhodné, zda bylo pro jiný úsek této komunikace vydáno nesouhlasné stanovisko EIA, neboť se jednalo toliko o podpůrný argument, kterým chtěly správní orgány zdůraznit potřebnost celé komunikace.
128. Je nutno zdůraznit, že žádný právní předpis blíže nestanovuje postup, metody ani prostředky, které by měl správní orgán při hodnocení veřejného zájmu využít. Správní orgán rozhodoval v mezích volného správního uvážení. I když správní orgán není při svém rozhodování vázán přesnými kritérii stanovenými zákonem a rozhoduje v mezích volného správního uvážení, musí být jeho postup a rozhodnutí přezkoumatelné a musí být zřejmé, že z obecných mezí a hledisek správního uvážení nevybočil. Proto i v těchto případech musí správní orgán respektovat jak stanovené procesní postupy, tak elementární principy správního rozhodování (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 11. 2004, č. j. 3 As 24/2004 – 79). Soud se v rámci přezkumu v těchto případech omezuje pouze na to, zda správní orgán při užití správního uvážení nevybočil z mezí a hledisek stanovených

zákonem, zda je odůvodnění vedeno v souladu s pravidly logického usuzování a zda premisy takového úsudku byly zjištěny řádným procesním postupem.

129. Z rozhodnutí správního orgánu prvního stupně je patrné, jakými úvahami se řídil, jeho argumenty jsou logické a přesvědčivé. Správní orgány posuzovaly záměr 4902.1 a při svém hodnocení argumentovaly také potřebností celé dálnice D49, což ovšem rozhodně není v rozporu s hledisky, kterými jsou správní orgány vázány při správním uvážení.
130. Pochybnost o realizovatelnosti jiného úseku (v Evropsky významné lokalitě Beskydy) nemá na řízení o výjimce ke stavbě 4902.1 žádný vliv. I kdyby nebyl jiný úsek dálnice povolen, stavba 4902.1 tím není dotčena. Předmětem tohoto řízení je posouzení zákonnosti výjimky dle § 56 zákona o ochraně přírody a krajiny na úsek Fryšták-Lípa, 1. etapa, nikoliv celé dálnice D49. Na uvedeném nic nemění ani závěr žalovaného, že na podporu potřebnosti daného řešení lze argumentovat i důležitým významem celé stavby dálnice D49. Je nerozhodné, zda bylo pro jiný její úsek vydáno nesouhlasné stanovisko EIA, neboť se jednalo toliko o podpůrný argument, kterým chtěly správní orgány zdůraznit potřebnost celé komunikace. Hledání jiného uspokojivého řešení není předmětem řízení o výjimky.
131. Správní orgán není ani povinen odůvodňovat potřebnost a vhodnost každé jednotlivé části záměru zvlášť, to by ani nebylo dost dobře možné. Správní orgány prvního stupně v rozhodnutí o udělení výjimky dostatečně podrobně odůvodnily převahu veřejného zájmu nad zájmem ochrany přírody u celého záměru.
132. Ani skutečnost, že k částem dálnice D49 č. 4903, 4904 a 4905 bylo vydáno stanovisko dle § 45i odst. 1 zákona o ochraně přírody a krajiny, že jednotlivé záměry mohou mít vliv na předmět ochrany nebo celistvost evropsky významné lokality nebo ptačí oblasti, neznamená, že by měla být předmětem posuzování dle § 45i odst. 2 zákona o ochraně přírody a krajiny i stavba 4902.1. Dle § 45i odst. 1 zákona o ochraně přírody a krajiny „*ten, kdo zamýšlí pořídit koncepci nebo uskutečnit záměr uvedený v § 45h odst. 1 (dále jen „předkladatel“), je povinen návrh koncepce nebo záměru předložit orgánu ochrany přírody ke stanovisku, zda může mít samostatně nebo ve spojení s jinými koncepcemi nebo záměry významný vliv na předmět ochrany nebo celistvost evropsky významné lokality nebo ptačí oblasti.*“ Dle odst. 2 téhož ustanovení „*musí být daná koncepce nebo záměr předmětem posouzení podle tohoto odstavce postupem podle zákona o posuzování vlivů na životní prostředí.*“ Jednotlivé záměry jsou posuzovány zvlášť, a pokud u jiných částí dálnice orgán ochrany přírody svým stanoviskem podle odstavce § 45i odst. 1 zákona o ochraně přírody a krajiny významný vliv podle § 45h odst. 1 téhož zákona nevyločil, vztahuje se na stavebníka povinnost zajistit posouzení dle § 45h zákona o ochraně přírody a krajiny pouze na danou koncepci, čímž krajský soud rozumí právě a pouze jen ten záměr (část záměru), který zamýšlí zhotovit, tj. č. 4903, 4904 či právě 4902.1.
133. Rozdělením celé dálnice D49 na jednotlivé záměry žadatel nevyužil tzv. salámovou metodu. Tímto termínem je označován postup, při kterém je určitý záměr investorem rozdělen na několik dílčích úseků, se kterými je následně nakládáno jako se samostatnými stavbami, což se odráží v zásadním navýšení počtu vedených správních řízení a dalších správních postupů. Realizace určité stavby má totiž dopad na životní prostředí jako celek, vliv dílčích staveb je z tohoto hlediska irelevantní. Právě v posuzování vlivů na životní prostředí by proto tzv. salámová metoda neměla mít místo (k tomu blíže Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 18. 9. 2014, č. j. 2 As 119/2014-31). V posuzované věci však byl záměr vybudování dálnice D49 rozdělen adekvátně k velikosti této stavby. Po stavebníkovi

nelze spravedlivě požadovat, aby žádal o výjimku pro celý záměr dálnice D49 v rozsahu Brno-Zlín-Hranice ČR/SR-Púchov, neboť by se jednalo o neúměrnou administrativní zátěž.

134. V rámci této žalobní námitky žalobce dále namítá, že napadené rozhodnutí je vnitřně rozporné, neboť žalovaný na podporu svých tvrzení argumentuje obsahem závazného stanoviska EIA, odmítá jej však věcně přezkoumat. K tomu již shora zdejší soud uvedl, že posouzení průběhu řízení a výsledku procesu EIA může být přezkoumáno soudem pouze v souvislosti s žalobou proti územnímu rozhodnutí. Stanovisko EIA je v první řadě podkladem pro územní rozhodnutí, v němž se také rozhoduje o umístění stavby na přesně dané pozemky (k tomu např. také srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 2. 2004, č. j. 5 A 137/2000-37 nebo rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 7. 2010, č. j. 8 As 2/2010-67). V řízení o posouzení výjimky nemá přezkum závazného stanoviska EIA prostor. Napadené rozhodnutí proto není ani vnitřně rozporné, neboť žalovaný argumentuje výsledky závazného stanoviska EIA pouze podpůrně a ani jej neoznačuje za podklad rozhodnutí.
135. Závěrem této části žaloby žalobce uvádí, že v řízení nebylo prokázáno, že opravdu dojde vybudováním záměru ke snížení intenzity hluku, emisí a vibrací. Jak již soud konstatoval výše, převaha veřejného záměru byla dostatečně v průběhu řízení prokázána a v řízení o výjimce dle § 56 zákona o ochraně přírody a krajiny nejsou správní orgány povinny se podrobně zabývat jednotlivými výhodami, které vybudování stavby přinese. I k absenci biologického hodnocení, se již krajský soud výše podrobně vyjádřil.
136. Ze shora uvedených důvodů je i tato žalobcová námitka nedůvodná.

V. J. Časová vazba na pravomocné stavební povolení

137. Žalobce trvá na tom, že k devastaci biotopů může dojít již v době, kdy stavebník ještě nebude disponovat stavebním povolením, neboť na základě výjimky může provádět odchyt a přemísťování zvláště chráněných druhů živočichů. Ani tuto námitku krajský soud nepovažuje za důvodnou.
138. Rozhodnutím o výjimce není realizován záměr, ani jím není realizace povolena. K povaze rozhodnutí o povolení výjimky se několikrát vyjadřoval i Nejvyšší správní soud (srov. rozsudek ze dne 27. 3. 2008, č. j. 6 As 48/2006, rozsudek ze dne 1. 8. 2012, č. j. 1 As 47/2012-38). Rozhodnutí o udělení či neudělení výjimky považuje Nejvyšší správní soud za samostatné správní rozhodnutí o žádosti adresáta, které má samostatný předmět řízení. Tímto rozhodnutím se závazně určuje, zda konkrétní záměr, který hodlá žadatel učinit, je nebo není možno z hlediska zvýšené ochrany přírody na daném území připustit. *Ve stavu k tomuto předmětu řízení jde o rozhodnutí konečné, avšak k vlastní realizaci záměru je třeba dalších rozhodnutí.* Toto rozhodnutí (v kladném případě), samostatně stanoví podmínky, které je povinen žadatel respektovat, a to nezávisle na podmínkách vymezených v dalších souběžně vydaných či navazujících rozhodnutích. *Udělením výjimky dle § 56 zákona o posuzování vlivů na životní prostředí nemůže dojít k realizaci záměru.*
139. Z hlediska časové posloupnosti a vztahu k procesům dle stavebního zákona se judikatura správních soudů již ustálila na tom, že pravomocné rozhodnutí o výjimce ve smyslu § 56 zákona o ochraně přírody a krajiny je třeba mít již před územním rozhodnutím (je-li toto třeba), jelikož rozhodnutí o výjimce je právě také podkladovým rozhodnutím (řetězícím se správním aktem) pro konečné územní rozhodnutí. Tento právní názor lze nejlépe demonstrovat na rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 2. 2010, č. j. 6 As

42/2008-509, který trefně shrnuje ustálenou judikaturu následovně: „Ke skutečnosti, že rozhodnutí o povolení výjimky z ochrany kriticky ohrožených druhů je podkladem (a řetězcím se) rozhodnutím pro územní řízení, se Nejvyšší správní soud v minulosti ve své judikatuře již jasně vyjádřil. V rozhodnutí č. j. 1 As 37/2005-154 ze dne 14. 2. 2008, Nejvyšší správní soud vyslovil závěr, že „rozhodnutí o povolení výjimky ze zákazů u zvláště chráněných druhů rostlin a živočichů podle § 56 odst. 1 zákona č. 114/1992 Sb. musí být vydáno již před vydáním rozhodnutí o umístění stavby.“ Od tohoto právního názoru neshledal důvod se odchýlit ani první senát v rozhodnutí č. j. 1 As 47/2007 - 134 ze dne 2. 9. 2009, který vyšel z toho, že umístění stavby je podle § 32 odst. 1 písm. a) stavebního zákona (zákon č. 50/1976 Sb.) možné jedině na základě pravomocného rozhodnutí o umístění stavby. [...] Je-li umístění stavby možné pouze na základě pravomocného rozhodnutí o umístění stavby, přičemž v tomto rozhodnutí se určí konkrétní stavební pozemek a podmínky pro umístění stavby, mj. i požadavky na ochranu životního prostředí, vyplývá z toho nutnost předchozího povolení výjimky podle § 56 odst. 1 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, má-li být stavba umístěna v místě s výskytem zvláště chráněných druhů živočichů a rostlin. Pokud by výjimka podle § 56 odst. 1 zákona o ochraně přírody a krajiny nebyla povolena, ne-mohla by na daném území ani být umístěna stavba. První senát v citovaném rozhodnutí dospěl k závěru: „Musí-li dle konstantní judikatury Nejvyššího správního soudu rozhodnutí o povolení výše uvedené výjimky předcházet vydání územního rozhodnutí a být podkladem pro toto rozhodnutí, tím spíše je třeba trvat na tom, že územnímu rozhodnutí musí předcházet podrobný biologický průzkum (podmínka č. 16 stanoviska EIA), kterým by bylo zjištěno, zda posuzovaná stavba zasahuje do biotopů zvláště chráněných rostlin a živočichů či nikoliv.“ Rovněž k otázce statutu rozhodnutí o povolení výjimky z ochrany kriticky ohrožených druhů jako podkladového rozhodnutí pro územní řízení o umístění stavby se tedy judikatura již vyjádřila jasně a konzistentně a šestý senát neshledal důvod se od citovaného ustáleného právního názoru odchýlit.“

140. V postupu, kdy je vydána výjimka dle § 56 zákona o ochraně přírody a krajiny a žadatel je oprávněn k některým přípravným činnostem bez vydaného stavebního povolení, proto krajský soud nespátřuje jakékoliv pochybení. Stavebník je vždy povinen jednat v souladu se všemi podmínkami, které byly rozhodnutím o výjimce stanoveny, mezi které patří i zákaz usmrcování jedinců a zvolení takového postupu, při kterém budou zajištěny zájmy ochrany přírody dle zákona o ochraně přírody a krajiny a dalších příslušných předpisů.

V. K. Opomenutí vlivu provozu dálnice

141. Žalobce dále namítá, že rozhodnutí o výjimce se vztahuje pouze k realizaci stavby, nikoliv k jejímu provozu, ačkoliv žadatel v žádosti výslovně uvedl (str. 3 žádosti), že žádá o udělení výjimky i pro provoz záměru.
142. Ve své žádosti žadatel uvedl, že záměrem je výstavba a provoz komunikace D49 v úseku Fryšták – Lípa. A dále, že navržený záměr může představovat škodlivou činnost vůči zvláště chráněným druhům živočichů. Závěrem dodal, že: „Zájmy ochrany přírody budou v řešeném území díky řadě eliminačních a minimalizačních opatření v přijatelné míře dodrženy tak, aby negativní ovlivnění populací zvláště chráněných druhů živočichů bylo sníženo na minimum, a to jak během výstavby, tak i během provozu D49.“ Ze žádosti je tedy patrné, že stavebník požadoval vydání výjimky pro výstavbu i provoz záměru. Správní orgán prvního stupně však rozhodl pouze o výjimce ve vztahu k realizaci záměru a nebral v potaz provoz dálnice v této její části. Ve výroku rozhodl takto: „Ředitelství silnic a dálnic ČR, se sídlem Na Pankráci 56, 145 05 Praha se povoluje pro realizaci stavby „D49, stavba 4902.1 Fryšták – Lípa, 1. Etapa“ výjimka ve smyslu § 56 odst. 1 zákona ze zákazů uvedených v

§ 50 zákona, a to škodlivě zasahovat do přirozeného vývoje, konkrétně rušit v přirozeném vývoji, poškozovat a ničit užívaná sídla zvláště chráněných druhů živočichů:...

143. Je zcela nepochybné, že i provozem záměru může být zasaženo do biotopů zvláště chráněných druhů živočichů. Ze strany správních orgánů došlo k pochybení, které ovšem nemá vliv na zákonnost napadeného rozhodnutí. Rozhodnuto bylo pouze o části žádosti, proto rozhodnutí správního orgánu prvního stupně v předmětné věci nezakládá v tomto rozsahu překážku věci rozhodnuté a stavebník je oprávněn znovu požádat o vydání výjimky ve vztahu k provozu záměru. Pokud stavebník sezná, že rozsah výjimky není dostatečný, je na něm, aby požádal o rozhodnutí o výjimce i ve vztahu k provozu dálnice, neboť by jinak hrozilo, že stavba, v důsledku absence výjimky pro její provoz, nebude moci být zkolaudována. Případně bylo právě na žadateli bránit se opravnými prostředky proti rozhodnutí, kterým nebylo rozhodnuto o části jeho žádosti.
144. Žalobci nemohlo být zasaženo do jeho práv tím, že o části žádosti někoho jiného nebylo rozhodnuto. Žalobce se nemůže domáhat zrušení rozhodnutí v důsledku porušení práv jiné osoby. Zdejší soud sice dovodil, v případě daného záměru, že je v tomto konkrétním případě naplněno kritérium dostatečně silného vztahu žalobce k předmětnému území i dané aktivitě a žalobce má proto aktivní žalobní legitimaci hmotnou podle § 65 odst. 1 s. ř. s., ovšem tato jeho legitimace není bezbřehá a nevztahuje se bez dalšího ke všem podaným námitkám. Právě námitka, že nebylo rozhodnuto o žádosti stavebníka v celém jejím rozsahu, již nemůže žalobce nikterak v jeho právech negativně zasáhnout. Udělení výjimky je totiž podstatné pro řízení navazující, kterými je územní a stavební řízení. Udělením výjimky není povolena samotná realizace stavby. Žalobce se může dovolávat toho, že není výjimka udělena i pro provoz dálnice v rámci odvolání proti územnímu rozhodnutí či stavebnímu povolení. V této fázi řízení (přezkum povolení výjimky) mu však tímto nesprávným postupem nemohlo být nikterak zasaženo do jeho práv.
145. Námitka týkající se nezohlednění provozu dálnice v rámci rozhodnutí o udělení výjimky dle § 56 zákona o ochraně přírody a krajiny správním orgánem prvního stupně proto také není důvodná.

V. L. Nepřezkoumatelnost a nekonkrétnost podmínek v rozhodnutí o výjimce

146. Dle názoru žalobce jsou podmínky č. 5 a č. 13 nekonkrétní, nelze je jednoznačně vyložit a proto jsou nevynutitelné. Tato námitka není důvodná.
147. Podmínka č. 5 zní: „Křížení rychlostní silnice a vodních toků uskutečnit tak, aby zůstaly zachovány přirozené migrační cesty živočichů. V posuzovaném území řešit minimálně tyto dva průchody vyhovující migraci i větších druhů živočichů: a) podchod pod mostem přes Lukovský potok nad vtokem do vodní nádrže Fryšták. b) průchod v místech pod soutokem Fryštáckého a Štípského potoka (mezi lesními porosty nacházejícími se západně a východně od stávající silnice II/490).“ Podmínka č. 13 zní: „Koryto překládaného úseku Fryštáckého potoka bude realizováno v co nejpřirozenější podobě, s členitým dnem i břehy, meandry a s co nejmenším podílem zpevnění (v případě nezbytnosti zpevňování využít pouze přírodě blízké materiály).“ Žalobce namítá především nejasnost použitých pojmů „řešit“, „vyhovující migraci i větších druhů živočichů“, „co nejpřirozenější podoba“, „meandry“ apod.
148. Zdejší soud shledává, že není pravdivý názor žalobce, že podmínky nemohou být žadatelem splněny. V současné fázi přípravy předmětné stavby jsou podmínky zcela konkrétní, dostatečné a vymahatelné a budou dále precizovány v rámci dalšího nezbytných schvalovacích procesů. Těmito procesy jsou zejména řetězíci se správní akty ve smyslu

zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu, ve znění pozdějších předpisů, a to zejména řízení stavební (s finálním aktem v podobě stavebního povolení) či dokonce možnost soudní ochrany proti kolaudačnímu souhlasu. Ve všech těchto procesech se pak může žalobce aktivně bránit proti případnému nesplnění dané podmínky. Správní orgán při vydávání rozhodnutí o výjimce vycházel z toho, že realizace stavby může být zahájena až pravomocným stavebním povolením, neboť pouze v rámci stavebního řízení rozhoduje stavební úřad o vydání stavebního povolení, jímž se zakládá veřejné subjektivní právo stavebníka provést stavební záměr.

149. Správní orgán prvního stupně nastavil podmínky pro ochranu živočichů při realizaci předmětného záměru především tak, že v případě, kdy ekodozorem stavby budou jiná opatření vyhodnocena jako nedostatečně účinná, bude proveden odchyt a transfer živočichů na náhradní lokalitu s tím, že v případě akutního ohrožení zvláště chráněných druhů živočichů je nutno pozastavit na nezbytně nutnou dobu i stavební či jinou činnost. Navíc rozhodnutím správního orgánu prvního stupně nebylo povoleno usmrcování jedinců. Takto nastavená pravidla jsou pro rozhodnutí o výjimce dle § 56 zákona o ochraně přírody a krajiny dostatečná. Správním orgánem použité pojmy jsou dostatečně určité a až v následných řízeních budou všechny podmínky jako soubor zakomponovány do dalších rozhodnutí, v rámci kterých budou muset být i podrobněji specifikovány, i s ohledem na konkrétní projektové zpracování stavby.
150. Je na stavebníkovi, aby správním orgánem a zákonem nastavená pravidla dodržoval a zdržel se protiprávního jednání, přičemž soudu nepřísluší při přezkouvání zákonnosti rozhodnutí o výjimce posuzovat, zda stavebník bude skutečně jednat v souladu s tímto rozhodnutím a zákonem.

V. M. Nepřezkoumatelnost vypořádání podmínek stanovených stanoviskem EIA

151. Jak krajský soud již uvedl v kapitole V. B., z rozhodnutí správního orgánu prvního stupně je patrné, které podmínky závazného stanoviska EIA byly do rozhodnutí o výjimce zpracovány, respektive, v jejichž souladu byly vymezeny podmínky v rozhodnutí o výjimce dle § 56 zákona o ochraně přírody a krajiny. Žalovaný dostal své povinnosti ozřejmit svůj přístup k podmínkám závazného stanoviska EIA a nebyl povinen blíže odůvodňovat, jakým způsobem podmínky zpracoval, neboť toto je zřejmé i s ohledem na celé odůvodnění rozhodnutí správního orgánu prvního stupně.

V. N. Rozpor záměru s podmínkami EIA a nezpracování těchto podmínek do rozhodnutí o udělení výjimky

152. Rozpor záměru s podmínkami závazného stanoviska EIA žalobce spatřuje v tom, že z rozhodnutí správního orgánu prvního stupně o udělení výjimky není zřejmé, jak správní orgán dospěl k závěru, že podmínky stanovené v rozhodnutí o výjimce jsou v souladu s podmínkami EIA, a dále má za to, že záměr neobsahuje kupříkladu některé objekty, výpočty či specifikace v rozporu s podmínkami EIA.
153. V rozhodnutí o výjimce uvedl správní orgán prvního stupně, že žadatel v žádosti na str. 25-27 upřesnil, jak jsou podmínky závazného stanoviska EIA plněny, na což správní orgán ve svém rozhodnutí odkázal. Správní orgán není povinen konkretizovat, jak přesně jsou podmínky v souladu s podmínkami uvedenými ve stanovisku EIA. A ani krajskému soudu nepřísluší tyto skutečnosti vyhledávat a za žalobce domýšlet. Pokud má žalobce za to, že podmínky v souladu nejsou, měl své pochybnosti řádně v žalobě specifikovat a poukázat na konkrétní pochybení správních orgánů.

154. Zda jsou splněny podmínky závazného stanoviska EIA je rozhodující především pro územní rozhodnutí, neboť právě toto je řízením navazujícím na řízení EIA, kterým se teprve povoluje realizace záměru, nikoliv samotným vydáním výjimky dle § 56 zákona o ochraně přírody a krajiny. Právě územní řízení je procesem, ve kterém se posuzuje, zda je možné navrhovanou stavbu daného typu i s jejími vlivy na okolí umístit do daného území a také zda je stavba v souladu s územně plánovací dokumentací (se zásadami územního rozvoje a územním plánem obce). Avšak v územním řízení se neposuzuje konkrétní způsob provedení stavby, o tom se jedná až ve stavebním řízení.
155. Ani otázka, zda záměr obsahuje kupříkladu objekty, výpočty či jiné specifikace, které jsou obsaženy v jednotlivých podmínkách závazného stanoviska EIA, nemá vliv na rozhodnutí o výjimce dle § 56 zákona o ochraně přírody a krajiny. V řízení o výjimce správní orgán nerozhoduje o konkrétních podmínkách pro umístění stavby. Až v územním rozhodnutí se s konečnou platností stanoví mj. stavební pozemek, na němž má být stavba umístěna, jakož i podmínky pro umístění stavby na něm, včetně požadavků na ochranu životního prostředí. Rozhodnutí o výjimce pouze stanoví obecné podmínky, za kterých je umožněno zasáhnout do přirozeného vývoje zvláště chráněných druhů živočichů. V tomto řízení nejsou žadatel ani správní orgány povinni stanovovat konkrétní stavební řešení. Konkrétní řešení stavby musí splňovat podmínky stanovené v rozhodnutí o udělení výjimky, nikoliv naopak. Právě územní řízení je procesem, ve kterém se posuzuje, zda je možné navrhovanou stavbu daného typu i s jejími vlivy na okolí umístit do daného území, a také, zda je stavba v souladu s územně plánovací dokumentací. Ovšem v územním řízení se neposuzuje konkrétní způsob provedení stavby, o tom se jedná až ve stavebním řízení.
156. Ani tuto námitku proto krajský soud neshledává za důvodnou.

V. O. Nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí

157. Žalobce považuje odůvodnění žalovaného: „*Zájmy ochrany přírody budou v řešeném území díky řadě eliminačních a minimalizačních opatření v přijatelné míře dodrženy tak, aby negativní ovlivnění populací předmětných zvláště chráněných druhů živočichů bylo sníženo na minimum, a to jak během výstavby, tak i během provozu předloženého úseku komunikace D49.*“ za obecné a nepřezkoumatelné. Tento závěr krajský soud s žalobce nesdílí. Správní orgán prvního stupně ve svém rozhodnutí stanovil jasné a konkrétně vymezené mantinely, ve kterých se musí stavebník před i při budování záměru pohybovat. Zmíněným odůvodněním správní orgán pouze doplňoval vymezené podmínky a právě ve spojení s těmito podmínkami je rozhodnutí o udělení výjimky jako celek dostatečně konkrétní a přezkoumatelné.
158. Žalobce v rámci této žalobní námítky dále namítá, že správní orgán prvního stupně bagatelizuje vliv provozu dálnice, nevyhodnocuje velikost zasaženého území a nestanovuje žádná kompenzační opatření. Ani tato část žalobní námítky není důvodná, a to z následujících důvodů.
159. Zasažené území bylo pro potřeby řízení o udělení výjimky dle § 56 zákona o ochraně přírody a krajiny specifikováno dostatečně podrobně. K rozsahu dotčeného území se krajský soud vyjádřil již v části V. C. tohoto rozsudku. Před vydáním rozhodnutí správního orgánu prvního stupně doložil žadatel spolu s Aktualizací biologického hodnocení i mapový zákres ploch trvalého a dočasného záboru pozemků v trase stavby v měřítku 1:20000 a mapový zákres lokalit zoologického a botanického průzkumu. V těchto mapových zákresech jsou vyznačeny oblasti potvrzeného výskytu dotčených

živočichů v území. Výjimka je stanovena prostorově dostatečně určitě. Pro řízení o výjimce je rozhodující polohové určení stavby, v němž je zakres v měřítku 1:20000 dostačující.

160. Rozhodnutí o udělení výjimky obsahuje i kompenzační opatření, a to náhradní biotopy ve formě nově vybudované tůně či již existující Fryštácké nádrže. Žalobce neuvádí, v čem spatřuje, že správní orgány bagatelizují vliv provozu dálnice a krajský soud žádnou bagatelizaci vlivu nespatřuje. Vlivem záměru se, především správní orgán prvního stupně, zabýval dostatečně podrobně.
161. Blíže se touto námitkou krajský soud nebude zabývat, neboť mu nepřísluší domýšlet za žalobce obecně položená tvrzení a žalobní námitku považuje za nedůvodnou.

V. P. Nepřezkoumatelnost závazného stanoviska EIA ze dne 12. 5. 2016, č. j. 33742/ENV/16

162. Jak již zdejší soud několikrát v rámci tohoto rozsudku zdůraznil, proces posuzování vlivů na životní prostředí EIA je nezávislý na řízení o povolení výjimky. Řízení o udělení výjimky není navazujícím řízením ve smyslu § 3 písm. g) zákona o posuzování vlivů na životní prostředí. Dle § 9a zákona o posuzování vlivů na životní prostředí s účinností od 1. 4. 2015 je stanovisko EIA podkladem pro vydání rozhodnutí podle zvláštních právních předpisů, ovšem stanovisko předkládá oznamovatel v žádosti jako jeden z podkladů pouze pro navazující řízení. Proto posouzení průběhu řízení a výsledku procesu EIA může být přezkoumáno soudem pouze v souvislosti s žalobou proti územnímu rozhodnutí. Stanovisko EIA je v první řadě podkladem pro územní rozhodnutí, v němž se také rozhoduje o umístění stavby na přesně dané pozemky (k tomu např. také srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 2. 2004, č. j. 5 A 137/2000-37 nebo rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 7. 2010, č. j. 8 As 2/2010-67).
163. Tato žalobní námitka proto také není důvodná.

V. Q. Nepřezkoumatelnost a chybnost stanoviska ze dne 7. 8. 2007, č. j. KUZL 52746/2007

164. Stanoviskem ze dne 7. 8. 2007, č. j. KUZL 52746/2007 Krajský úřad Zlínského kraje vyhodnotil v souladu s § 45i odst. 1 zákona o ochraně přírody a krajiny, že záměr, který byl i předmětem rozhodování o výjimce v předmětné věci, nemůže mít významným vliv na evropsky významné lokality a ptačí oblasti (lokality soustavy Natura 2000). Žalobce namítá, že toto stanovisko je nepřezkoumatelné a věcně nesprávné.
165. Totožně jako žalovaný ve vyjádření k žalobě, dospěl i krajský soud k závěru, že tzv. naturové stanovisko, jehož úprava je ukotvena v § 45i zákona o ochraně přírody a krajiny, má význam pro řízení EIA. Stanovisko dle § 45i zákona o ochraně přírody a krajiny (naturové hodnocení vlivu záměru na lokality vyhlášené v rámci soustavy Natura 2000, tj. ptačí oblasti a evropsky významné lokality) je podkladem stanoviska EIA, nikoliv podkladem rozhodnutí o výjimce dle § 56 zákona o ochraně přírody a krajiny. Vztah řízení o výjimce dle § 56 zákona o ochraně přírody a krajiny a vydání tzv. naturového stanoviska je stejný, jako vztah řízení EIA a řízení o výjimce. Řízení o výjimce není navazujícím řízením na řízení o vydání tzv. naturového stanoviska. V rámci přezkumu řízení o výjimce proto krajský soud nemůže přezkoumávat jeho obsah. Pokud by absence naturového stanoviska způsobovala nezákonnost stanoviska EIA, není to otázkou řízení o přezkumu rozhodnutí o výjimce dle § 56 zákona o ochraně přírody a krajiny u krajského soudu.
166. Ani poslední žalobcová námitka proto není důvodná.

VI. Shrnutí a náklady řízení

167. Zdejší soud závěrem shrnuje, že ze spisového materiálu je zřejmé, že v území dotčeném předmětnou stavbou byly realizovány odborné průzkumy, jejichž výsledky a závěry byly promítnuty do výsledného rozhodování a to jak v prvostupňovém, tak napadeném rozhodnutí, a správní orgány v nich uplatnily také své odborné znalosti o území, jakož i obecně známé skutečnosti. V dané věci dle posouzení zdejšího soudu došlo k dostatečnému porovnání obou konkurenčních veřejných zájmů, správní orgány přesvědčivě zdůvodnily, že míra dotčení chráněných druhů živočichů je přijatelná a negativní vliv na jejich populace umístěním předmětné stavby je možno adekvátně kompenzovat, a to tím způsobem, jak, dle posouzení zdejšího soudu, bylo dostatečně provedeno a zajištěno v prvostupňovém a napadeném rozhodnutí.
168. Žadatel o udělení výjimky v žádosti neuvedl, že se jedná o postup v působnosti zákona č. 416/2009 Sb., o urychlení výstavby dopravní, vodní a další infrastruktury, a stejně tak správní orgány nerozhodovaly o výjimce jako o postupu v působnosti téhož zákona. Je výhradně na žadateli, zda bude po správních orgánech požadovat posouzení postupu v režimu zákona o urychlení výstavby, což následně předznamenává i postup soudu. Proto při posuzování předmětné věci krajský soud nepostupoval dle zákona o urychlení výstavby a nerozhodoval o podané žalobě ve lhůtě 90 dnů. Pokud by bylo řízení v posuzované věci podraženo pod zákon o urychlení výstavby, musel by soud přistoupit k odmítnutí žaloby z důvodu opožděnosti, neboť dle předmětného zákona jsou lhůty pro podání žalob k soudům k přezkoumání nebo nahrazení správních rozhodnutí vydaných v řízeních podle § 1 tohoto zákona zkráceny na polovinu.
169. S ohledem na vše shora uvedené dospěl soud k závěru, že rozhodnutí žalovaného, kterým bylo odvolání žalobce zamítnuto, bylo vydáno v souladu se zákonem a shora uvedené žalobní námitky uplatněné žalobcem nejsou důvodné. Soudu tedy nezbylo, než žalobu jako nedůvodnou podle § 78 odst. 7 s.ř.s. zamítnout.
170. Výrok o nákladech řízení má oporu v § 60 odst. 1 s.ř.s., podle něhož nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Žalobce v řízení úspěšný nebyl, proto mu právo na náhradu nákladů řízení nepřisluší. Žalovanému, který měl v řízení plný úspěch, však žádné náklady spojené s tímto řízením nad rámec jeho běžné administrativní činnosti nevznikly, proto soud rozhodl, že žalovanému se nepřiznává náhrada nákladů řízení.
171. Osoby zúčastněné na řízení nemají právo na náhradu nákladů řízení, protože soud osobám zúčastněným na řízení neuložil žádnou povinnost, nebylo proto možné jim přiznat právo na náhradu nákladů řízení, jelikož jim žádné náklady ve smyslu § 60 odst. 5 věta první s.ř.s. nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Brno 8. srpna 2018

JUDr. Jaroslava Skoumalová, v. r.
předsedkyně senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje: K. P.